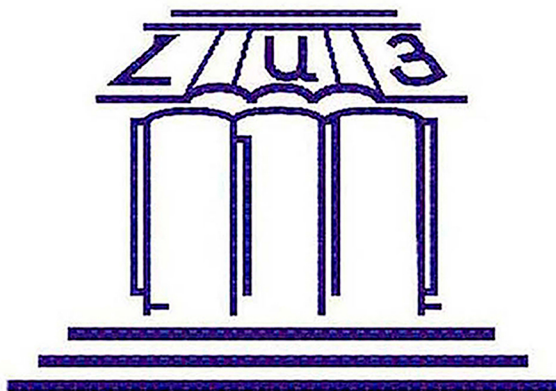

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նշ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2477

ՄՈՏ Ե ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ—
ՈՒԺԵՂԱՑՆԵՆԻ
Պ Ա Յ Ք Ա Ր Ը

26.

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ ԿՆՆՅՐՈՆ, ՀՐԱՏԱՐԱԿԶ,
ԻՐՈՍԿՎԱ

1931

2011-071

9(47)

Ն. Ի. ԶՈՒԲՈՎ

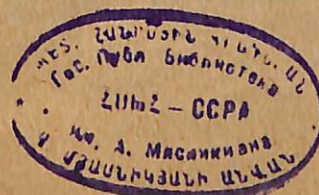
9-31

այր

ՄՈՏ Ե ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ —
ՈՒԺԵՂԱՑՆԵՆՔ ՊԱՅՔԱՐԸ

(1931 թ. ՄԱՅԻՍՄԵԿԸ)

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆ. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՈՍԿՎԱ 1931

12291-57

2011-071

9(47)

Ն. Ի. ԶՈՒԲՈՎ

9-91

այր

ՄՈՏ Ե ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ —
ՈՒԺԵՂԱՑՆԵՆՔ ՊԱՅՔԱՐԸ

(1931 թ. ՄԱՅԻՍՄԵԿԸ)

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆ. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ԴՐՈՍԿԱՆ

1931

12291-57

42 տարի յե անցել այն որից, յերբ հաղարավոր բան-
վորներ առաջին անգամ կազմակերպված, կարմիր ղրոշակ-
ներով ցույցի դուրս յեկան ամբողջ յերկրագնդի խոշորա-
գույն քաղաքների փողոցները:

41 տարի յե անցել այն որից, յերբ Ռուսաստանի բան-
վորները առաջին անգամ գաղտնի տոնեցին միջազգային
պրոլետարական համերաշխության որը: 36 տարի սրա-
նից առաջ, Պետերբուրգի բանտում նստած, Լենինը, բոլ-
շևիկական կուսակցության կազմակերպիչը, Մայիսի 1-ի առ-
թիվ թուրքիկի մեջ գրում եր՝ —

«Ամեն տարի Մայիսի 1-ից առաջ սառսուռով են հա-
մակվում մեր թշնամիները, սկսած մանր ֆարերկանտնե-
րից և վերջացրած զորեղ թագավորներով: Նրանք զգում են,
վոր Մայիսի 1-ի ամեն տարվա տոնակատարությունը ասես
բանվորական բառալյոնների զորատեսն և ու զորախաղը.
զրանք այն կացնի հարվածներն են, վորը կտրում են նրանց
նստած ճյուղը. դա մուրճի թխկոցն է, վոր մեխում է
նրանց դագաղի կափարիչը»:

Այս տարի միջազգային պրոլետարիատը տոնում է քա-
ռասոնյերեքերորդ Մայիսի 1-ը: Այս տարի, ավելի քան
յերբեիցե, Մայիսի 1-ի տոնը պետք է լինի իր ազատագրման
համար պայքարող պրոլետարիատի ուժերի միջազգային
ստուգատեսի որ, միջազգային պրոլետարական համերաշ-
խության որ, բոլոր յերկրների պրոլետարների — առանց
ցեղի, գույնի և դավանանքի խտրության — մոբիլիզացիայի
որ — պայքարելու իմպերիալիզմի հրեշի դեմ, նոր պատե-
րազմի վտանգի դեմ, ԽՍՀՄ-յան — կառուցվող սոցիալիզմի
յերկրի, համաշխարհային պրոլետարիատի անառիկ բերդի
պաշտպանության համար:

Главлит № В-193

Заказ № 1.059

Тираж 6.000

Книжная ф-ка Центриздата Народов СССР. Москва,
Шлюзовая набережная, 10.

Այս տարվա Մայիսի 1-ի ցույցերի կարմիր դրոշակները վաղվա հեղափոխական մեծագույն, ահադ փոթորիկներին համբավաբեր են լինելու: Այս տարվա Մայիսի 1-ը ամենից ավելի լրիվ, ամենից ավելի սուր կերպով կմերկացնի դասակարգային վերախմբավորումները կապիտալիզմի յերկրներում, ավելի լրիվ, ավելի արտահայտիչ կերպով կմերկացնի հսկայական կատաստրոֆների այն շրջանը, վորը թևակոխել է, վորի մեջ որեցոր ավելի ու ավելի խրվում է կապիտալիզմի ամբողջ աշխարհը — սկսած՝ իմպերիալիստներից ստրկացված կիսագաղութ Չինաստանից, վերջացրած իմպերիալիզմի հիմնասյունով, նրա միջնաբերդով, «ծաղկման» յերկրով — Հյուսիս-Ամերիկական Միացյալ Նահանգներով:

ՃԳՆԱԺԱՄԻ ՀԱՐՎԱԾՆԵՐԻ ՏԱԿ

Մայիսի 1-ի նախորդյին համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը վոչ միայն չի թեթևացել, այլ ընդհակառակը — նրա հարվածների տակ կործանվում են նոր ու նոր կապիտալիստական կոնցերներ և բանկեր, կրճատվում են և ըլորովին փակվում խոշորագույն համաշխարհային ֆաբրիկաներ, գործարաններ, պողպատագործական միավորումներ, փողոց շարժվելով միլիոնավոր սրտիտարներ: Անցքերի ընթացքը ամենազեղչիկ կերպով հաստատեց Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի պրոգնոզը (նախատեսությունը), նրա առաջնորդող սեկյրայի — Համամիութենական Կոմունիստական Կոնսալցություն տված անալիզը —

«Բոլշևիկները, — ասում եր ընկ. Ստալինը XVI համագումարում, — ասում եյին, վոր տեխնիկայի աճումը կապիտալիստական յերկրներում, արտադրողական ուժերի աճումը և կապիտալիստական ռացիոնալացումը, բանվորների և գյուղացիների միլիոնավոր մասսաների կենսական մակարդակի սահմանափակվածության պայմաններում, պետք է անխուսափելիորեն հասցնեն խստագույն տնտեսական ճգնաժամի: Բուրժուական մամուլը ծիծաղում եր բոլշևիկների «օրիգինել մարդարեյություն» վրա: Այլ ուկլոնիստները մեկուսանում եյին այդ բոլշևիկական պրոգ-

նոզից, մարքսիստական անալիզը փոխարինելով լիբերալ դատարկախոսությունը՝ «կազմակերպված կապիտալիզմի» մասին: Իսկ իրականում ինչ կատարվեց: Կատարվեց այն, ինչ վոր ասում եյին բոլշևիկները»:

1930 թվականի 10 ամսվա ընթացքում Ամերիկայում արտադրությունը ընկել է 18,6 տոկոսով, Անգլիայում — 8,4 տոկոսով, Գերմանիայում — 14,2 տոկոսով, Լեհաստանում — 26,2 տոկոսով: Ամերիկայում, «ծաղկման» այդ գովական յերկրում, ճգնաժամի մեկ տարվա ընթացքում արտահանությունը (եկսպորտ) կրճատվել է 38 տոկոսով, ներմուծումը (իմպորտը) — 36 տոկոսով, չուգունի արտադրությունը պակասել է 39 տոկոսով, պողպատի արտադրությունը — 40 տոկոսով, ավտոմոբիլների արտադրությունը — 60 տոկոսով, պղնձի արտադրությունը — 22 տոկոսով, ցինկի արտադրությունը — 24 տոկոսով: Նոր շինարարությունը կրճատվել է 40 տոկոսով: 1930 թ. ընթացքում Ամերիկայում ընդհանուր են վճարումները ավելի քան 1000 բանկեր, վորոնց ներդրումների ընդհանուր գումարն է յեղել 375 միլիոն դոլլար: 1931 թ. հունվարին Հյուս. Ամեր. Միացյալ Նահանգներում սնանկացել են 3.316 ձեռնարկություններ — 1930 թ. դեկտեմբերի 2.525-ի հանդեպ:

Կանադայում 1930 թ. ներմուծումը պակասել է 22 տոկոսով, արտահանությունը — 25 տոկոսով, գյուղատնտեսությունը բերքի արժեքը — 33 տոկոսով:

Դաժան գործազրկությունը, իր անխուսափելի ուղեկիցներով — սովով ու աղքատությունը — ընդգրկել է կապիտալիստական աշխարհը: Գործազրկության դեմ պայքարի միջազգային ուղը — փետրվարի 25-ին — Պրոֆինտերնի Գործազգային ուղը — փետրվարի 25-ին — Պրոֆինտերնի Գործազգային հրապարակեց ուշադրավ մի աղյուսակ, վորը մենք, լրիվ պատկեր ստանալու համար, մեջ կբերենք ամբողջությամբ:

ԳՈՐԾԱԶՈՒՐԿՆԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԹԻՎԸ 48 ՅԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ
1930 թ. ՓԵՏՐՎԱՐԻՆ ՅԵՎ 1931 թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻՆ

1930 թ. փետր. 1931 թ. հունվ.
(հազարներով)

Հյուս. Ամեր. Միաց. Նահանգ.	6.000	10.000
Գերմանիա	3.200	5.300
Անգլիա	2.000	3.500
Լատին. Ամերիկա	1.000	4.000
Իտալիա	1.000	1.800
Յապոնիա	1.000	2.000
Հեհամտան	400	1.000
Ավստրիա	500	550
Վենգրիա	450	600
Չեխո-Սլովակիա	400	740
Ռումինիա	270	400
Հարավ-Սլավիա	240	350
Բուլգարիա	200	200
Հունաստան	100	150
Իսպանիա	250	450
Պորտուգալիա	250	350
Շվեդիա	150	300
Դանիա	150	300
Նորվեգիա	100	300
Հոլանդիա	100	150
Բելգիա	100	150
Ֆրանսիա	100	500
Ավստրալիա	200	500
Նոր Զելանդիա	—	60
Կանադա	200	400
Մեկսիկա	500	800

Ամենահամեստ հաշվով, ընտանիքներով միասին գործազրկության սարսափներին են յենթակա մոտ 100 միլիոն մարդ, հնաշված մասնակի գործազուրկներին: Յերեսուն հինգ միլիոն բանվորներ, հնաշված գաղութների գործազուրկներ:

բին, չգիտեն, թե ինչպես կերակրեն իրենց, կանանց ու յարեխներին:

Ամենուրեք միլիոնավոր առողջ մարդիկ, փորձված ու վորակավորված աշխատողներ հնարավորություն են փնտրում ծախելու իրենց միակ ապրանքը — բանվորական ուժը, և չեն գտնում այդ հնարավորությունը: Այժմ չկա աշխարհիս մեջ վոչ մի քաղաք, ուր բանվորների մոտ 40 տոկոսը վտարված չլինի արտադրական պրոցեսների, Յեվ այդ այն ժամանակ, յերբ իՍՆՄ-յունը լիովին և առմ/շտ վոչնչացրեց գործազրկությունը, յերբ հնգամյակի յերրորդ տարում պրոլետարական դիկտատուրայի յերկրը ներգրավում և արդյունաբերության մեջ ավելի քան յերկու միլիոն նոր բանվորներ, յերբ մենակ բանվորուհիների պահանջը հնգամյակի յերրորդ տարում հասնում և մոտ 1 միլիոնի:

Հարյուր միլիոնից ավելի գործազուրկներ, այսինքն, ամբողջ մարդկության մոտ տասերորդ մասը խեղճվում և սուր կարիքի ճիրաններում, գտնվում և սովամահ լինելու սպառնալիքի տակ: Վնյու-Յորկի մեկ քառակուսի կիլոմետրի վրա ավելի շատ աղքատություն կա, քան աշխարհի վորեն այլ քաղաքում — ահա ինչ և ներկայացնում իրենից: Բուրժուական ժուռնալիստների անաչառ վկայությամբ, աշխարհիս մեջ ամենահարուստ յերկրի, վոսկու և դոլլարների յերկրի մայրաքաղաքը:

Համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը իր ամբողջ ծանրությամբ ընկավ բանվոր դասակարգի և չքավոր գյուղացիության ուսերին, խփեց ծառայող մտավորականության մանր շերտերին:

Ամերիկական կոմունիստական «Դեյլի Ուորկեր» լրագիրը ամեն ուր զետեղում և գործազուրկների տառնյակ նամակները: «Շրջելով գործազուրկների տները ստորագրություններ հավաքելու համար, — առած և այդ նամակներից մեկի մեջ, — յես շատ ասգամ առիթ եմ ունեցել տեսնելու և համոզվելու, թե վորպիսի սոսկալի կարիքի մեջ են ապրում գործազուրկները:— Շուույի փողոցում տեսնում եմ — գաղապանը մոտենում և բնակարաններից մեկին, վորպեսզի կտրի գազը — չվճարելու պատճառով: Նա մոտնում և խոհանոց և հարցնում

ե Լնոջը, թե այդ ինչ գարշահոտութիւնն է: «Յես այսոր սպանեցի մեր պահապան շանը, վորպեսզի կերակրեմ իմ ութը սովատանջ յերեխաներին» — պատասխանեց նա: — Իմ ամուսինը արդեն մի քանի ամիս գործազուրկ է:

Նորերս Նյու-Յորկի բուրժուական մամուլը զետեղեց աղբակոյտերը փորփորող սոված մարդկանց լուսանկարները: Նրանք ազահուծյամբ հարձակվում են այդ կտորների վրա, վորոնցից նույնիսկ շներն են հրաժարվում: Սովորական սառնարդունությամբ լրագրները պատմում են այն մասին, թե ինչպես գործազուրկները բաց են անում գազը իրենց տան մեջ, վորպեսզի վերջ տան իրենց կյանքին, թե ինչպես մայրը տրամվայի տակ է գցում իր յերեխային, թե ինչպես սովատանջ մարդիկ կռվի յեն բռնվում վոստիկանության հետ լոկ այն նպատակով, վոր բանտ ընկնեն:

— Սովը մարդկանց խելագարության է հասցնում, — գրում եր նորերս ամերիկական կոմունիստական լրագիրը:

Իլլինոյսում վացսուն հազար լեռնաբանվորներից 32 հազարը բոլորովին չունեն աշխատանք, իսկ ֆագաժները աշխատում են ամառական յերեք-չորս ուր «Զիկագո-Տրիբուն» և հարյուրակային լրագրի մեջ բուրժուական ժուռնալիստներից մեկը գրում է Նյու-Յորկից՝ — «Յոթը ինքնասպանութիւն մի որվա ընթացքում: Տան քրեհը չվճարելու պատճառով բնակարանից դուրս շարտված գործազուրկները ապաստան են վորոնում ստորյերկրյա յերկաթուղու ռելսերի վրա»: Գործազուրկներից մեկը գրում է Նյու-Յորկի կոմունիստական լրագրի մեջ՝ — «Անցյալ ուր հայտարարութիւն փակցրին — յերկու մարդ է պահանջվում փայտ կտորելու համար, մեկ ժամով, 50 ցենտ: Աննկարագրելի խառնաշփոթութիւն ստացվեց. մի քանի հազար մարդ ձգտում էյին ստանալ այդ աշխատանքը»:

«Ել բավական է, — գրում է մի այլ բանվոր, վոր թունավորվել է լուսավորության գազով, — փող չկա, աշխատանք ել չեմ կարող ձարել. մի քանի ուր յես հերթի եյի կանգնած հացի համար՝ բարեղործական կայանում: Բայց դա նշանակում է մեռնել դանդաղ մահով: Յես գերադասում եմ արագ մահանալ» (բանվոր Դեյվիդ-Դիչիցի մահվանից առաջ դրած նամակը):

Աշխատանքի ապարդշուն վորոնումների մեջ «ծագված» յերկրի սոված քաղաքացիները ընկնում են հյուժված, ուղղակի փողոցներում: «Զառամյալ ծերունի Զեմա Գոլդենը (Նյու-Յորկ շտապ) մտավ փողոց և հաց խնդրեց: Մինչև վոր փռնատերը ուղարկեց վոստիկան հրավիրելու, ծերուկը գետին ընկավ և մեռավ: «Ավտոմոբիլային արդյունաբերության խոշոր կենտրոնում — Դեյտրոյտում — վոմն Զոն Խոդեն, 51 տարեկան, սովից տանջված, մտնում է կաֆե հաց խնդրելու: Հաճախորդներից մեկը գցում է սեղանի վրա մի քանի ցենտ և հրամայում է սպասավորին — կերակրել նրան: Սակայն, այդ կողմերին ել ֆագին չծախսված — ծերունին մեռավ սրտի պայթյունից՝ ուտելիք տեսնելիս»:

Կալիֆորնիայում մի քանի բանվորներ, սովից դրդված ձեռք են գցում վորսորդական հրացաններ և գնում են հարևան կոմսութիւնը — յեդջերունը վորսալու: Նրանք ձերբակալվում են և դատապարտվում 30 ուրվա բանտարկության:

— «Մենք ուրախությամբ ենք բանտ գնում, վորովհետև այնտեղ մեզ կկերակրեն և մենք կունենանք ձրի բնակարան», — հայտարարում են «հանցագործները»:

«Սովատանջ բանվորները ներս են խոժում մթերավաճառ խանութները և գրավում են բոլոր սղաշարները: Ոգնության է կանչվում վոստիկանութիւնը, վորը արտասովաբեր ուժեղութեղ վերականգնում է խախտված կարգը: Նյու-Յորկի միայն մեկ ռայոնում հունվարի մեկ շաբաթվա ընթացքում դատարանը քննել է յերեք հարյուր գործ բնակարանից վտարելու մասին»: «Բալտիմոր քաղաքում, — գրում է կոմունիստական «Դեյլի Ուորկեր» լրագրի բանթղթակիցը, — ամեն ուր լինում են գործազուրկներին բնակարանից վտարելու հարյուրավոր դեպքեր: Վոստիկանութիւնը քշել է բնակարանից յոթնասուն տարեկան մի պառավի: Նրան պաշտպանելու յե դուրս յեկել գործազուրկ պիշկեկների կոմիտեն, բայց նրա յերկու անդամները ձերբակալվել են այն պատրվակով, վոր միտինգում կախ տված ազգային դրոշակը սահմանված չափից փոքր է յեղել: «Սան-Ռեոնի-յում (Մոնտանա) վոստիկանութիւնը, տան քրեհը չվճա-

բելու պատճառով, փողոց ե շարտել մի հզի կնոջ վեց յե-
րեխաներով:

Այսպես են ամերիկական իրականությունը
պատկերները:

«Միլիոնավոր գործազուրկներ, ինքնասպանություններ
սովի պատճառով, անծայր կարիք, գործազրկությունից
ապահովագրման բացակայություն, բանվորական ուրենս-
դրության վոչ մի նվազագույն սովեր անգամ—անա թե
ինչն ե բնորոշ ամերիկական միլիարդներնեղի յերկրի հա-
մար: Սա գրում ե ամերիկական անկուսակցական բանվոր
Ջոն Տոմսոնը:

Միացյալ Նահանգներում սովամահ են լինում որական
հազար մարդ: Դա յե անթիվ փաստերի յեզրակացման վեր-
ջաբանը:

Լեհաստանում, սպիտակ տեուրի այդ տիպիկ յերկրում,
չի անցնում վոչ ի որ, վորպեսզի վոստիկանությունը չար-
ձանագրի «գործազուրկների սովի յերթը»: Մերկ, բոբիկ,
սված յերեխաների յերթերը անեղացունց տպավորու թյուն
են թողնում: «Հայրերիս աշխատանք, մեզ ու մեր մայրե-
րին—հաց» պահանջներին վոստիկանությունը պատասխա-
նում ե փայտերով, մրցելով այդ գործում Չեխոսկի սոցիալ-
վոստիկանների հետ:

Գերմանիայում տնտեսական ճգնաժամը որեցոր ավելի յե
հաստատվում իր անողոք իրավունքների մեջ: Հայտնի ստա-
տիստիկ Կուչինսկին հրապարակեց շատ բնորոշ տվյալներ
գերմանական բանվորի աշխատավարձի մասին 1930 թվա-
կանին ե 1931 թ. հունվարին: Կուչինսկին մասնաշուկում ե,
վոր գերմանական արդյունաբերական բանվորի շաբաթական
աշխատավարձը 1930 թ. պակասել ե 5,25 մարկով, այս-
ինքն, շատ ավելի, քան 10 տոկոսով: Գերմանական բան-
վորի ռեալ աշխատավարձը 1930 թ. պակասել ե 8 տոկոսով՝
1929 թ. համեմատությամբ ե գրեթե 11 տոկոսով—1928 թ.
համեմատությամբ: 1931 թ. հունվարին գերմանական բան-
վորի գրությունը ավելի ես վատացել ե 1931 թ. հունվա-
րին նրա գնորդական ընդունակությունը մոտ 15 տոկոսով

ավելի ցածր ե յեղել, քան 1929 թ. ե, միջին հաշվով, 28 տո-
կոսով ցած կենսական միջինումից:

Ամենից ցած են վարձատրվում,—նշում ե ստատիստիկը,—
տեքստիլ բանվորները, վորոնց աշխատավարձը կենսական
միջինումի 50 տոկոսից ել պակաս ե: Յերկրորդ տեղն են
բռնում մետաղագործները ե շինարարները, վորոնց աշխա-
տավարձը համարյա 50 տոկոսով ցած ե կենսական միջինում-
ից: Փետրվարին այդ գրությունը ավելի ես սաստկացել ե:

Վեննայում միայն 1929 թ. ինքնասպանության փորձ են
արել 3.065 մարդ: Վեննայի վոստիկանական բյուրոն, հրա-
պարակելով այդ տեղեկությունը իր բյուլետենի մեջ, շեշ-
տում ե, վոր ինքնասպանության պատճառ գրեթե միշտ
«ծանր աղքատությունը, գործազրկությունը ե անապաստա-
նությունն» են հանդիսանում:

Անգլիայի համար ամբողջ 1930 թվականը անցել ե «աղ-
քատության անընդհատ աճման» նշանի տակ: Զինաստանում
գործազուրկ կանայք հազարներով փողոց են դուրս գալիս,
լրացնելով պոռնիկների բանակը: Ամենուրեք կապիտալիստա-
կան բոլոր յերկրներում աճում են աղքատությունը, ցասումը:

Հանկարծակի յեկած տնտեսական անեղ ճգնաժամի
հանդեպ, մի քանի «գիտնականներ» դա բացատրում են
անեկզոտային ձևով: Այսպես, որինակ, սրանից վոչ շատ
ժամանակ առաջ, գերմանական շատ լուրջ ժուռնալի — «Հա-
մաշխարհային տնտեսություն»-ի մեջ գետեղված եր մի հոդ-
ված, վորի հեղինակը, գերմանական հայտնի դոկտոր, միան-
գամայն լրջորեն, առանց վորեք հումորի, ճգնաժամի յերևան
գալը կապում եր արևի վրա յերեացած ինչվոր բծերի հետ,
մոլորակների տեղափոխությունների հետ...

— «Նեպտունը հարկ յեղածին պես չի դարձել դեպի
Արեմուտը»:

— Ապա ինչո՞ւ, — միանգամայն իրավացի կերպով հար-
ցնում են այդ առթիվ արեմտյան բանվորները, — Նեպտունը
չի խփում Խորհրդային Միությանը:

Շահամու, արյունարբու ե գազանաբարո անողոք բուր-
ժուազիան, անընդունակ լինելով լուծել ճգնաժամը, վորը
անխուսափելի յե կապիտալիզմի պայմաններում, փորձում ե

յիւք գտնել, ավելի ևս ուժեղացնելով իր հարձակումը պրո-
լետարիատի աշխատավարձի վրա, միլիոնավոր աշխատավոր-
ների կենսական մակարդակի վրա: Նա պակասեցնում է աշ-
խատավարձը, նա կողոպտում է հիվանդանոցային կապա-
ները, նա կորցում է գործազուրկների խնամքը նպաստների
վերջին փշրանքները...

Ներքին-Հոսանքային ածխային արդյունաբերության հայտ-
նի մագնատ Զիլբերվեյնը նորերս բացահայտորեն հայտա-
բարեց, թե գերմանական ժողովուրդը չափազանց շատ է
ուտում և քիչ է աշխատում: Նա պետք է, ընդհակառակը,
վարժվի ավելի շատ աշխատելու և պակաս
ուտելու (Իսկ թե ինչպես և ուտում այդ ժողովուրդը,
մենք արդեն տեսանք):

Մի այլ դեպքում պրոֆեսորներից մեկը առաջարկում է
«հարմարեցնել յեվրոպական բանվորի կենսական մակար-
դակը հնդկական բանվորի և չինական կուլիյի կենսական
մակարդակին»: Իսկ թե ինչպես են ապրում նրանք, պատ-
մում է գերմանական «Ռոտե Փանե»-ն, հաղորդելով նորերս,
վոր Զինաստանում «սովամահ են լինում մարդկանց ամ-
բողջ բանակները»:

Հյուս. Ամեր. Միաց. Նահանգների խոշորագույն բան-
կիր Անդրյու Մեյլոնը ցինիկորեն հայտնել է, թե «սեփական
կոտտեջների, վոսկի ժամացույցների, սեփական ավտոմո-
բիլների դարը վերջացել է ամերիկական բանվորի համար.
նա պետք է հարմարվի Յեվրոպայի կենսական մակարդա-
կին»: (Իսկ թե ինչպես են ապրում բանվորները Ամերիկա-
յում, մենք նույնպես նկարագրեցինք որինակներով):

Չգնաժամի կապիտալիստական բժշկության, գործազր-
կության լիկվիդացիայի վերջին մեթոդներից մեկն է — գոր-
ծազուրկների եկամուրտը այլ յերկրներ: Ավաղ, դա կապի-
տալիստական ռացիոնալացման վերջին խոսքը է: Այդ
մեթոդի նախաձեռնողն էր իր ժամանակին անդաճակա-
տների առաջնորդ, մեր հին ծանոթ — սեր Բոլդուինը: Նա
յեր, վոր կամենալով յերջանկացնել անգլիական գործա-
զուրկներին, սկսեց նրանց Կանադա արտահանել, վորտե-
ղից սովալուկ մարդիկ վերադառնում էին «ամենավայրի

տեսարանների և վորքերգությունների պարագաներում»
(«Ուորկեր Լայֆ»):

Ալիստրիայում նորերս լայնորեն տարածվում էյին ֆրան-
սիական ֆիրմաների կոչերը — «գնալ գաղութները»: Այնտեղ,
վորպես թե, դրախտ է և բարեկեցություն: Միացյալ Նա-
հանգները սկսեցին վոչ թե արտահանել, այլ արտաքսել
բանվորներին: Հատուկ որինազծով բոլոր ոտաբյերկրյա
բանվորները պետք է արտաքսվեն «ծաղկման» յերկրից:
1930 թվականին արտաքսվել են 16.630 բանվորներ: Մաս-
նավորապես, մի քանի հազար մեկսիկական բանվորներ,
վոչխարների հոտի պես, յետ քշվեցին Մեկսիկա:

Համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը այնպիսի ուժով
մերկացրեց կապիտալիստական հասարակակարգի դասակար-
գային հակասությունները, այնպիսի ուժով խփեց պրոլե-
տարիատին, վոր այժմ արդեն անհնարին է թագցնել սովյալ-
ները գործազրկության, սոսկալի աղքատության մասին:

Վորքան էլ ջանք թափեն սոցիալ-ֆաշիստական սատա-
նաները, վորքան էլ նրանք հնարեն թեորիաներ «ճգնա-
ժամի վերջանալու» մասին, — բոլորի համար պարզ է դառ-
նում, վոր կապիտալիզմը գալարվում է ջղաձգումների մեջ:
Հենց այդ պատճառով յերկրորդ և ամստերդամյան ինտեր-
նացիոնալները ցյուրիխյան իրենց բանաձևի մեջ հայտարա-
րեցին «վճռական» պայքարի մասին գործազուրկների շա-
հերի համար, «վճռական» պայքարի մասին աշխատավորու-
թյան կենսական մակարդակի վրա տեղի ունեցող հարձակման
դեմ և այլն: Նրանք խաբում են պրոլետարներին: Ոոս-
քերով և վոչ թե գործով փորձում են սոցիալ-սրիկաները
բանվոր դասակարգի «պաշտպաններին» դեր խաղալ:

Իրականում Մակդոնալդի կառավարությունը, վորը իշ-
խանության գլուխ անցավ, բանվորներին խոստանալով վո-
չնչացնել գործազրկությունը, իր իշխանության մեկ ու կես
տարվա ընթացքում աշխատանքի դրեց 93.000 գործազուրկ-
ների, վոր կազմում է գործազրկության նույն այդ շրջանի
աճման հազիվ մեկ տասնհորսերորդ մասը: «Բանվորական»
միլիտար Մոռոկոնը անգլիական պրոլետարներին կոչ է
անում գոհաբերություն անել հանուն անգլիական կապի-

տալիզմի փրկութեանը ճգնաժամից: Աշխատանքի «բանվորական» միւսիստը Մարգարէտա Բոնֆիլդը հրաժարվում է ընդունել գործադուրկների պատվիրակութունը և պատ-
րաստվում է վոլնչացնել գործադուրկութեան նպաստները կանանց և յերիտասարդութեանը:

Իրականում գերմանական սոցիալ-դեմոկրատները քվե յեն տալիս ֆաշիստական բոլոր որենքներին՝ սոցիալական ապահովագրութեան կրճատման մասին: Աշխատանքի սո-
ցիալ-դեմոկրատական միւսիստը Վիսսելը առաջինը արշա-
վանք սկսեց գործադուրկների խղճուկ նպաստների դեմ: Հի-
վանդանոցային կասսաների միութեան սոցիալ դեմոկրա-
տական նախագահ Լեմանը առաջինը արշավանք սկսեց հի-
վանդանոցային նպաստների դեմ:

Իրականում ֆրանսիական սոցիալիստ Ֆիանսետը դուրս
է գալիս պարլամենտում իր ֆրակցիայի անունից և առաջար-
կում է գործադուրկների համար հասարակական աշխատանք-
ներ կազմակերպել Հյուսիսային Աֆրիկայում, վորովհետև դա
կոգնի «անհանգիստ» տարրերին յերկրից հեռացնելուն և
ֆրանսիական իմպերիալիզմի ուժեղացմանը զաղուհներում:

Իրականում սոցիալ-դեմոկրատները և պրոֆմիութենա-
կան բյուրոկրատիան դուրս են գալիս Ալստրիայում, Հոլ-
լանդիայում, Վենզրիայում և մի շարք այլ յերկրներում բա-
ցահայտորեն հոգուտ ֆաշիստական որենքների՝ ստիպողա-
կան աշխատանքների մասին գործադուրկների համար: Կա-
պիտալի լակեյները, վորոնք ստոր առասպելներ են տարա-
ծում ստիպողական աշխատանքի մասին պրոլետարական
դիկտատուրայի յերկրում, իրենք են հանդիսանում մաս-
սանների ստրկացման նախաձեռնողները: «Արտադրական
նպաստները» դրոշի տակ II ինտերնացիոնալի զարդ ու պար-
ծանք Ֆրիդրիխ Ադլերը և Ուտտ Բաուերը պատրաստում են
ավստրիական գործադուրկների համար իսկական գաղութային
ստիպողական աշխատանք և ֆաշիստական ստրկութուն:

Յեւրկրորդ և ամստերդամյան ինտերնացիո-
նալները «վճռական պայքար» են հայտարա-
րում աշխատավարձի իջեցման, բանվորներ
կենսական մակարդակի իջեցման դեմ:

Իսկ իրականում անգլիական տրեդ-յունիոնների առաջ-
նորդները գործադուրկվոր տեքստիլների, մահուդագործների
և ածխահանների թիկունքում դավաճանորեն պայմանավոր-
վում են ձեռնարկողների հետ աշխատավարձի իջեցման և
բանվորական որվա յերկարացման մասին:

Իրականում գերմանական սոցիալ-դեմոկրատ Զինցհե-
մայերը հաշտողական կամերայում քվե տվեց հոգուտ Բեռ-
լինի մետաղագործների աշխատավարձի իջեցմանը 8 տոկո-
սով: Ռուրի գործադուրկի ժամանակ պրոֆբյուրոկրատները
քվեարկում են հոգուտ ածխահանների աշխատավարձի իջեց-
մանը 6 տոկոսով:

Իրականում գերմանական պրոֆմիութեանների կենտրո-
նական որդանը, վորը անամոթարար յուրացրել է «Աշխա-
տանք» անունը, այս տարվա հունվարին դրում էր, թե
«ոգնել գործադուրկներին կարելի չէ միայն աշխատավարձի
իջեցման միջոցով»:

Իրականում պրոֆբյուրոկրատները ամեն որ վիժեցնում
են բանվոր դասակարգի գործադուրկային պայքարը: Ռուրում,
Բեռլինում, Բրեդֆորդում և Լանկաշիրում, Վարշավայում,
Պարիզում և Տոկիոյում նրանք մատնում են ածխահաններին,
մետաղագործներին, տեքստիլի և տրանսպորտի բանվոր-
ներին: Խեմիկում նրանք տրամվայի գործադուրկվոր
բանվորներին մատնում են տերերի ձեռքը՝ վոնտելու
համար: Իսպանիայում պրոֆմիութենական տները վոստի-
կանական դարանների տեղ են գործադուրկվոր բանվոր-
ների դեմ: Ամերիկական աշխատանքի ֆեդերացիան պայ-
ման է կնքում Հոլվերի հետ գործադուրկներից հրաժարվելու
մասին և իր կոնգրեսում բացահայտորեն դեմ է դուրս գա-
լիս սոցիալական ապահովագրութեանը, այն պատրվակի տակ,
թե պետութունից նպաստ ստանալը ամերիկական բան-
վորների արժանապատվութունից ցած է (Վիլյամ Գրին):
Յերբեք չի յեղել պրոֆբյուրոկրատների այնչափ բացահայտ
և ցինիկ շտրեյկերներութուն, վորպիսին և այժմ: Կապի-
տալիստները այլևս կարիք չունեն հրավիրելու «դեդիանե-
րին» և պինկերտոններին շտրեյկերներութեան համար —

նրանց ծառայելու միշտ պատրաստ են II և ամուսնադամյան ինտերնացիոնալները:

Յերկրորդ և ամստերդամյան ինտերնացիոնալները խոսքերով «վճռական պայքար» են հայտարարել կապիտալիստական ուսցիոնալացման հետեան քնքրի դեմ:

Իրականում դեռևս չորս տարի առաջ գերմանական պրոֆմիությունների կենտրոնական վարչությունը հայտարարեց ձեռնարկողներին ներկայացրած իր հուշագրի մեջ —

«Գերմանական արդյունաբերողների հուշագրին միանգամայն համաձայն, մենք ուսցիոնալիզացիան համարում ենք ընդհանուր բարեկեցության կարևորագույն նախադրյալը... Ռացիոնալիզացիան անհրաժեշտ է»:

Իրականում ֆրանսիական պրոֆբյուրոկրատների պարագլուխ Լեոն Ժուռն առաջինը դուրս յեկավ պաշտպանելու կապիտալիստական ուսցիոնալիզացիան:

Իրականում Ամստերդամյան ինտերնացիոնալի 1930 թ. V կոնգրեսում ընդունված պաշտոնական «տնտեսական» ծրագիրը ասում է՝ «Պրոֆմիությունները պետք է նպաստեն արդյունաբերության պլանաչափ զարգացմանը, նրա ուսցիոնալ միավորմանը խոշոր արտադրական միավորների մեջ և հին մեքենաները ու աշխատանքի հին մեթոդները նորերով փոխարինելուն»: (Պրոֆինտերնի Դործբյուրոյի դիմումից՝ բոլոր բանվորներին ու բանվորուհիներին, բոլոր գործադուրկներին, ամբողջ բանվորական յերիտասարդությունը):

Կապիտալիզմի տնտեսական հրեշային ճգնաժամը աճում է որեցոր: Այդ պատմական, լիովին անխուսափելի պրոցեսի նշանակությունը առանձնապես մեծանում է ԽՍՀՄ-յան բանվոր դասակարգի մեծագույն հաղթանակների հանդեպ, աշխարհի 1/6 մասում հաղթական գրոհ տվող սոցիալիզմի հանդեպ, կապիտալիզմի լուծը ընդմիշտ դեն գցած Խորհրդային Միության հաղթանակների հանդեպ:

ՄԵՐ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԻ ՃԱՄԻՆ

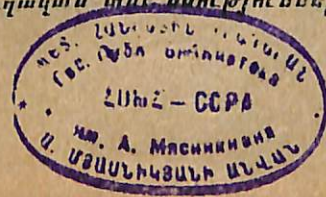
Մեր Հսկայական շինարարությունը գեղեցիկ կերպով վիճարկում է, վոր միայն պրոլետարիատի հաղթանակը կարող է կերպարանափոխել աշխարհը, միայն պրոլետարական հեղափոխությունը կարող է վերջ տալ կապիտալիզմի հրեշին:

Մեր յերկիրը թևակոխել է սոցիալիզմի շրջանը: Հնգամյակի յերրորդ տարում մենք ավարտում ենք սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցումը: Մենք կառուցում ենք տեխնիկայի համաշխարհային հսկաներ, որեցոր ավելուցնում ենք ածուխի ու յերկաթի արտադրությունը, լիովին և ընդմիշտ վերջ տվինք գործազրկությունը, ապահովեցինք աշխատանքով ամեն մի աշխատավորի:

ԽՍՀՄ-յան մեջ աշխատավորները յերկյուղ չեն կրում վաղվա համար: Սոցիալական ապահովագրությունը ապահովում է ամեն մի հիվանդ աշխատավորին: Աշխատանքի և նպաստների վերաբերմամբ գոյություն չունի կոռվ անհավասարությունը — այդ զազրելի տարբերությունը կապիտալիզմի յերկրներում:

Բոլշևիկական տեմպերի իրականացման եյուլությունը պարզելու համար ընկ. Մոլոտովը Խորհուրդների Համամիութենական VI Համագումարում մեջ բերեց հետևյալ փաստը՝ «Անցած չորս տարիների ընթացքում—1927-ից մինչև 1930 թ. ներառյալ, — մենք գործի դրինք 323 նոր ձեռնարկություններ: Համեմատեցեք այդ թիվը, ասում եր ընկ. Մոլոտովը, նրա հետ, վոր միայն 1931 թվականին մենք պետք է գործի դնենք 518 նոր ձեռնարկություններ... Արդյունաբերության հիմնական ճյուղերում հնգամյակը իրագործվում է յերեք տարում»:

Խորհրդների Համամիութենական VI Համագումարը տվեց կուսակցության, բանվոր դասակարգի հաղթանակների հանրագումարը վոչ միայն արդյունաբերության ասպարիզում, այլ և գյուղի կերպարանափոխման, գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում: 1931 թ. փետրվարի 20-ին ԽՍՀՄ-յան կոլխոզների մեջ միացած եյին 8.250.000 գյուղական տնտեսություններ, այսինքն — Խոր-

հրդային Միության բոլոր չքավոր ու միջակ տնտեսութ-
յունների 33 տոկոսը:

1931 թ. փետրվարի 20-ին հացահատիկային այնպիսի
ռաջոններում, ինչպես են Հյուսիսային Կովկասը, Ներքին
Վոլգան, Ուկրաինայի դաշտային մասը, Ղրիմը, Միջին
Վոլգան, Կովկասի մեջ միացած եր բոլոր չքավոր և
միջակ տնտեսությունների 67 տոկոսը: Հացահատիկա-
յին մշակույթների այն ապրանքային արտադրանքը,
վորը կոլտոկները 1930 թ. ծախեցին պետությունը (460 մի-
լիոն փութ), ավելի քան յերեք ու կես անգամ գերազանցեց
կուլակների ապրանքային հացի չափը 1926/27 թ. (126 միլ-
փութ) և ավելի քան մեկ ու կես անգամ — կալվածատիրական
տնտեսության նախապատերազմական արտադրանքը (280
միլ. փութ):

Խորհրդների Համամիութենական Համագումարը ամբողջ
աշխարհի առաջ ցուցադրեց սովխոզային շինարարության
մեծագույն հաղթանակները: Հացի, մսի, ճակնդեղի, բամ-
բակի, թանգարժեք մորթիների սոցիալիստական ֆաբրիկ-
ները արդեն 1930 թ. հանձնել են պետությանը ավելի քան
200 միլիոն ուրբու ապրանքային արտադրանք: Սովխոզ-
ները — գյուղատնտեսական արտադրության այդ դեռևս
չտեսնված տիպը — արդեն 1930 թ. տվել են յերկրին 72
միլիոն փութ հացահատիկ, ավելի քան մեկ միլիոն փութ
միս, 180 միլ. փութ շաքարի ճակնդեղ, 670 հազար փութ
բամբակ:

1931 թ. կլինի սովխոզային շինարարության նոր մե-
ծագույն հաջողությունների տարի: Այս տարվա վերջին,
«Սկոտովոդի» սովխոզներում լինելու յեն մոտ 3 միլիոն
գլուխ յեղջյուրավոր անասուն, 1932 թվականին — 5 միլիոն,
իսկ 1933 թ. — 7 միլիոն:

«Սվ. Նովոդ»-ի սովխոզներում այս տարվա վերջին լինե-
լու յեն 2 միլիոն խոզ — «մսի արտադրության այդ զլխա-
վոր մեքենան մոտակա տարիներում», — իսկ մինչև 1934 թ. —
մոտ 7 միլիոն:

Մոտ 5 միլիոն վոչխար, 420 հազար գլուխ կաթնատու
կով, 3 միլիոն թռչուն — սրանք են սլանների թվերը, վո-

րոնք այս տարվա վերջին կդառնան իրականություն:
Մեքենա — առորչայի հերոսության թվերն են, հաղթանակող
սոցիալիզմի թվերը: Այդ թվերի մեջ և կուսակցության գըլ-
խավոր գիծը:

Կուսակցության գլխավոր գիծը ներկայումս ստուգվում
է յուրաքանչյուր գործարանում, վորը հաջողությամբ գրո-
հում է արտփինպլանի վրա, յուրաքանչյուր գյուղում, ուր
ամրապնդվում է կոլխոզը, յուրաքանչյուր գյուղում, ուր իր
աշխատանքն է սկսում անասնաբուծական սովխոզը, յուրա-
քանչյուր ռաջոնում, ուր էլեկտրոկայան է կառուցվում...

Մենք ունենք մեր սպեցիֆիկ դժվարությունները: Նրանք,
այդ դժվարությունները, միանգամայն հակադիր են այն
«դժվարություններին», վորոնցով տառապում է բուրժու-
ազիան: Մենք, որինակ, բանվորների պակաս ենք զգում:
Միլիոն յերեք հարյուր հազար վորակավորված բանվորներ
են պահանջվում հեզամյակի մենակ յերրորդ տարվա համար:
Մեկ միլիոնից ավելի բանվորուհիներ պետք է ազատել
բթացնող, անարտադրողական խոհանոցային աշխատանքից,
պետք է սովորեցնել ու պատրաստել տասնյակ և հարյուր
հազարավոր ինժեներներ, տեխնիկներ, մեխանիկներ: Վոր
գործարանն էլ վոր վերցնենք, մենք կտեսնենք մարդկանց
ահագին պակասություն: Որինակ, Կուզնեցկի հսկային յեր-
կու դոմնա, վեց մարտին և առաջին հերթի ոժանդակից ցե-
խերը գործի գցելու համար այս տարի անհրաժեշտ են ավելի
քան 10 հազար նոր բանվորներ: Մենք ստիպված ենք ուղ-
ղակի հսկայական պայքար մղելու այդ կադրերի պատրաս-
տության համար, հաճախ միանգամայն հում նյութից՝
վորակավորված, վարժված կադրեր պատրաստելու համար:

Հակառակ աջ ուղորտունիստների սուտ դուշակություն-
ներին, հակառակ տրոցկիստների հակահեղափոխական դա-
տարկախոսությանը, միջազգային մեծագույն ինտրլզների
և ավանայուրների հանդեպ՝ պրոլետարական դիկտատուրայի
յերկրի դեմ, — Խորհրդային Միությունը արդեն այս տարի
կավարտի սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցումը:

Այդ հաղթանակները, իհարկե, պատահական չեն: Խոր-
հրդային հասարակակարգի հենց բնությունը հատուկ է աշ-

խառնաժողովների միանգամայն այլ վերաբերմունքը դեպի աշխատանքը, քան թե կապիտալի յերկրներում:

Այնտեղ աշխատանքի (վորը իր տևողականությունը հյուժում է աշխատավորին) հարկադրում է աղքատության և սովամահության յերկողը: Այստեղ աշխատանքը — պատվի գործ է, մասսաների հերոսական մրցման գործ՝ սոցիալիզմի կառուցման մեջ, բանվոր դասակարգի — արտադրության բոլոր միջոցների տիրոջ — գործն է» (ԽՍՀՄ-յան Կենտգործկոմի III նստաշրջանի բանաձևից):

Ինտերվենտների չարաշուկն լիառիցը խլանում է սոցիալիստական կառուցման հսկայական դղրոցների մեջ:

Այդ պայմաններում միանգամայն վայրի յեն հնչում բուրժուազիայի հերյուրանքները, ստոր զրպարտությունը «խորհրդային դեմպինգի» մասին, «ստիպողական աշխատանքի» մասին ԽՍՀՄ-յան մեջ. այդ զրպարտությունները այն ծխածածկույթն են, վորով քղարկված՝ բուրժուազիան և նրա սոցիալ-ֆաշիստական արքայակները հակախորհրդային պատերազմ են պատրաստում: Սակայն, ինտերվենտների դժոխային վրձնոցը խեղդվում է սոցիալիստական մեծ կառուցման վորոտընդոտ արձագանքների մեջ:

«Դեռ յերեկ բուրժուական մամուլը ամբողջ աշխարհում, — ասում էր ընկ. Մոլոտովը Խորհրդների Համամիութենական VI Համագումարում, — սխտեմատիկորեն ասեր էր տարածում խորհրդային տնտեսության քայքայման մասին, Խորհրդային Միության արդյունաբերության և դյուղատնտեսության անանկացման մասին՝ բոլոր կիսերի դեկլարության տակ: Այսօր նա ստիպված է նոր ասեր տարածել — արդեն հակադիր տեսակետից: Այսօր գրեթե բոլոր ուղղությունների բուրժուական մամուլը ճգնում է ապացույցել իր շփոթված ընթերցողներին, վոր Խորհրդային Միությունը այնչափ արագ է բարձրացնում իր տնտեսությունը, վոր խորհրդային եօան ապրանքների ներմուծումը կապիտալիստական յերկրներ՝ սպառնալիք է ստեղծում այդ յերկրների համար»:

Պատահականություն է, վոր ինտերվենցիայի նախապատրաստությունը՝ ընդգեմ «Խորհրդային դեմպինգի» և մանավանդ «ընդդեմ ստիպողական աշխատանքի» պատրվակի տակ՝

առանձնապես լայն ծավալ է ստացել ներկա մոմենտին: Այդ միջոցով բուրժուազիան ճգնում է յիջը դառնել ճգնաժամից: Յրանսիական բուրժուական «Յկվրոպա» հեղինակավոր ժուռնալը շատ լավ է արտահայտել իմպերիալիստների պլանները՝ «Միթե պատերազմը, — գրում է նա, — դեկ չի կամ, համենայն դեպս, միջոց չի գործադուրկներին զբաղմունք տալու»...

Շահագործողները, ուժասպառ անող ռացիոնալիզացիայի ասպետները, ճորտատերերը հանդես են գալիս կառուցվող սոցիալիզմի յերկրում «ազատ» աշխատանքը պաշտպանող դերում: Կարելի չէ պատկերացնել ավելի քստմնելի տեսարան:

«Ամեն անգամ, — ասել է ընկեր Ստալինը XVI համագումարում, — յերբ կապիտալիստական հակասություններն սկսում են լարվել, բուրժուազիան իր հայացքներն ուղղում է ԽՍՀ Միության կողմը. չի՞ կարելի, արդյոք, կապիտալիզմի այս կամ այն հակասությունը կամ բոլոր հակասությունները միատեղ, լուծել ի հաշիվ ԽՍՀ Միության, խորհուրդների այդ յերկրի, հեղափոխության միջնաբերդի, վորը միայն իր իսկ գոյությունը հեղափոխականացնում է բանվոր դասակարգը և գաղութները, խանգարում է նոր պատերազմի ծագելուն, աշխարհը նորից վերաբաժանելուն, խանգարում է նրանց տիրանալու մեր սեփական ներքին շուկային, վորը այնքան անհրաժեշտ է կապիտալիզմին մանավանդ այժմ, տնտեսական կրիզիսի հետևանքով»:

Իմպերիալիզմի շներից ամենից առաջ անգլիական պնդաճակատները սկսեցին վրոնալ ԽՍՀ Միության մեջ գոյություն ունեցող «բռնի աշխատանքի» մասին: Անգլիական պահպանողականների յերկրները առավելապես ապշեցնում են իրենց լրբությունը: Բրիտանական կայսրության մեջ չկա և վոչ մի անկյուն, ուր իրոք չդիմելին ճորտական, հարկադրական աշխատանքի: Բրիտանական կայսրության մեջ կան տնտեսության մի շարք ճյուղեր, վրոնք մի որ իսկ չեն կարող գոյություն ունենալ, յեթե մարդկանց չբռն աշխատանքի առնն տեսակ բռնի միջոցներով, մինչև իսկ մահվան պատժի սպառնալիքով: Մորկական աշխատանքը ամբողջությամբ տիրում է բրիտանական բոլոր գաղութներում, — Հարա-

վային, Արևելյան և Արևմտյան Աֆրիկայում, Պաղեստինում, Իրակում, Գիսլոսում, Ավստրալիական կղզիների վրա, Հնդկաստանում, անգլիական թագավորի՝ Յազադ ովկիանոսում գտնվող հողերի վրա...

Բրիտանական Արևելյան Աֆրիկայում հարկադիր աշխատանքը սահմանված է որենքով: Հնդկաստանում բնակչությանը ամբողջ գյուղերով քվում է աշխատելու փաստորեն ձրիաբար, վորովհետև շնորհիվ դրամական տուգանքների սխտեմին, սահմանված աշխատավերձը հավասարվում է գերոյի: Հարավային Աֆրիկայում աշխատելուց հրաժարվող դեռահասներին յենթարկում են ծեծի: Յերեսխաներ «ճարող» հատուկ գործակալները ստանում են մինչև յերկու ֆունտ ստերլինգ «պարգև» գործատիներից՝ յուրաքանչյուր դեռահասի համար, վորին նրանք հանձնում են գործատիրոջ ստրկական շահագործության համար:

«Մանչեստեր Գարդիան» թերթում նորերս նկարագրած էյին յերեսխանների շահագործության սոսկալի մանրամասնությունները Լեոպե և Կենիա գաղութներում: Լրագիրը պատմում է, վոր «աղջիկների խմբերը — 10-ից 16 տարեկան հասակում — շահագործվում էյին սոսկալի կերպով, ըստ վորում միմիայն աշխատանքները վերջանալուց մի քանի ամիս հետո նրանց վճարում էյին ամեն մեկին յերեք և կես պենս (մոտավորապես 15 կոպեկ) որեկան»:

Նույն լրագիրը նորերս բերել էր մի դեպք, յերբ գործատիների հրամանով ծեծում էյին մտրակով նրանց, վորոնք հրաժարվում էյին անտառը մաքրելու աշխատանքից, իսկ բանվորներին կապում էյին իրարուց թուկով կամ շղթայով և յերբ նրանք փորձեի էյին անում փախչելու, հրացանազարկ էյին անում նրանց:

1930 թվի մայիսին անգլիական լրագրները, անշուշտ, չմտածելով, վոր հետագայում դրանով բավականաչափ պիտի խայտառակվեն, գրեցին.

«Ուստագնացության (հաջի) սեզոնի մոտենալու պատճառով նկատվում է ճորտա՝ աճառման նշանավոր ուժեղացումն: Ճորտի միջին արժեքը տատանվում է 80 — 100 ֆունտ ստերլինգի (800 — 1000 ռուբլի) սահմաններում: Հեջադում

ճորտավաճառությունը պաշտոնապես թույլատրված է: Ճորտերի մեծամասնությունը տանում են Արաբիա՝ Միջին և Արևելյան Աֆրիկայից: Իբն-Սայիդ թագավորի պահակախումբը բաղկացած է գլխավորապես ճորտերից»:

1926 թվին Բուղուինի կառավարությունը հաստատել է տեղական իշխանությունների դեկրետը բնիկ յերտասարդության ստրկական աշխատանքի մասին, վորով իրավունք է տրվում ֆիզիքական պատժի յենթարկել անհնազանդներին: Ջահել տղաները և աղջիկները այդ դեկրետի համաձայն պարտավոր են աշխատել դաշտերում և հանքերում, իսկ աշխատանքից հրաժարվելու դեպքում պատժվում են մտրակով: Այդ մասին հաղորդում է «Դեյլի Հերալդ» լրագիրը...

«Հագիվ թե մեկը կարողանա պատկերացնել, ասված է Ագգերի Լիգայի անունով ստացված դեկլարացիներից մեկի մեջ, — այն անհավատալի տանջանքները, վորոնց յենթարկվում են ճորտերը: Դժբախտ ճորտերին իրարուց կապած՝ մտրակների և հրացանի կոթի հարվածներով քշում են ծովով ծախելու համար: Յերբ նրանք գալիս են նշանակած տեղը, նրանց շղթաներով կապում են իրարուց: Հաճախ նրանք զոհ են գնում ավազակների և ճորտատերերի միջև տեղի ունեցող կատաղի և արյունահեղ կռիվներին»:

Սակայն կապիտալիզմի յերկրներում տիրող «ազատ աշխատանքի» իսկական պատկերը տալիս են մեզ ստրկության կենդանի վիաները: Յերեկվա ճորտերը խոսք են պահանջում: Նրանք խոսում են ժողովներում, հեղեղում են խմբագրատները բազմաթիվ նամակներով, պահանջում են մերկացնել հակաթորհրդային կամպանիայի զադրելի եյությունը:

Ընկեր Պոպոլիկովը, վորը փախել է Բուլղարիայից, այնտեղ տիրող ճորտությունից, հետևյալ բնորոշ դեպքն է պատմում. «Բանվորական ուժ վարձողները վազվզում են գյուղից-գյուղ. ծայր կարիքի մեջ գտնվող գյուղացիները կնքում են նրանց հետ ստրկացնող պայմանագրեր, տալով իրենց փոքրահասակ յերեսխաններին գործարանները: Ի հարկե, վարձողները խոստանում են, վոր աղջիկներին սովորեցնելու յեն և նրանք լավ պայմանների մեջ են ապրելու: Տեղ հասնելուց հետո... նրանց տեղավորում են ցուրտ փայ-

տաշեն վրաններում: Դրամական տուգանքների սխտեմը նրանց աշխատանքը համարյա ձրի յե դարձնում: Ամենա-
չնչին հանցանքի համար կարգեր են նստեցնում: Բարձր
պատերը և մշտապես հսկող պահապանները չեն թույլ տա-
լիս աղջիկներին դրսի աշխարհի հետ գործ ունենալու: Բան-
տարկության յենթակա բոլոր աշխատավորները, վորպես
կանոն, ծանր պարտադիր աշխատանքներ են կատարում:
Նրանք բոլորովին ձրիաբար աշխատում են քարահանքե-
րում և անտառանյութեր պատրաստելով: Բանվորական ուրը
տեում ե առավոտյան ժամը 7-ից մինչև յերեկոյան ժամը
6-ը մի փոքրիկ ընդմիջումով:

Լատինական Ամերիկայի յերկրներում սառած միս պատ-
րաստող գործարաններում աշխատում են յեվրոպական յեր-
կրներից բերված բանվորները: Ամերիկական ամենախոշոր
ֆիրմաներից մեկը՝ «Յունայտեդ Ֆրուտ Կոմպանի» ստի-
պում ե աշխատել մինչև 30 ժամ անընդհատ: Զիլյի բո-
րակի (селитра) հանքերում աշխատում են յերեխաները
8 տարեկան հասակից սկսած: Հենց մոտիկ ժամանակներս
հանքերում պատահած աղետի ժամանակ 40 սպանված հան-
քավորների դիակների մեջ 13 ութամյա յերեխաների
դիակներ գտնվեցին:

«Լատինական Ամերիկայի կենտրոնական յերկրներում, —
պատմում եր մի միտինդում կապիտալիստական ճորտու-
թյան մի ակնատես, — գյուղատնտեսության մեջ աշխա-
տում են հնդկացիները: Նրանց շղթայում են, վորպեսզի
չկարողանան փախչել:

Նավթահանքերում աշխատանքը կատարվում ե ամբողջ
որը վոստիկանության հսկողության տակ: Ամերիկական
իմպերիալիստները նեգրերին Հայթիից բերում են Կուբա
կղզին, վորտեղ ստիպում են նրանց աշխատել ամբողջ ուրը»:

«Յես ազգով լեհացի յեմ, — գրում ե Նլզասի բանթղթա-
կիւը «Մայիսի 1-ի» անվան խորհրդային գործարանի բան-
վորներին, — ինձ Նլզաս-Լոթարինգիա յեն փախցրել Պիլ-
սուդակու ֆաշիստական ռեժիմը և յերկարատե գործազրկու-
թյունը: Այստեղ յես աշխատում եմ մետաղի գործարա-
նում: Յերբ յես ընդունվեցի գործարան, ամենից առաջ

ստացա յերկու գիրք, չորոնք նվիրված եյին ձեռնարկության
ներքին կարգապահությանը: Այդ գրքերի բոլոր յերեսներում
շարունակ կարդում եր. «Դրա համար տուգանք ե վերցվում»,
«Դրա պատճառով վնասում են», Կանայք, աղջիկները և դեռա-
հասները իրենց աշխատանքի համար ստանում են տղամարդ-
կանց աղքատիկ վարձի մի յերրորդը: Մեր գործարանի փայա-
տեղերի մեջ կան նաև ամերիկացիներ: Նրանց նախաձեռնու-
թյամբ մեր գործարանում մտցված ե ուժասպառ դարձնող աշ-
խատանքի ռեժիմը: Մարդիկ աշխատում են խելացնորության
աստիճան: Շատ հաճախ ստիպված ենք լինում աշխատել
որակաւ 16 ժամ: Բոլորովին բնական ե համարվում, յեթե
ամսվա մեջ միայն յերկու ազատ որ ես ունենում: Յեթե մե-
քենան կտրում ե ձեռքիդ կամ վոտիդ մատը, այդ դեպքում
վճարում են ոոճիկդ 2—3 ամսվա ընթացքում: Աշխատու-
նակության 100 տոկոսը կորցրած հաշմանդամ ստանում ե
միանգամից ոժանդակություն — իր ամսական ոոճիկի 50 տո-
կոսը — ել ուրիշ վոչինչ»:

Կապիտալիզմի յերկրների բանվորները, դադութների և
կիսազադութների սրբուտարները, վորոնք այժմ ասլում և
գործում են իՍՆ Միության մեջ, հաստատում են համաշ-
խարհային ամբողջ սրբուտարիատի առաջ, վոր չի յեղել
և չկա սրբուտարների համար ավելի ազատ և հերոսական
աշխատանք, քան իՍՆ Միության մեջ յեղած աշխատանքն ե:
Կապիտալիստական ստրկության ականատեսների ժողով-
ները, վորոնք լայն ծավալով տեղի ունեցան իՍՆ Միության
քաղաքներում, դարձան հեղափոխական տրիբունալներ
ճորտատիրական աշխարհի դեմ, այդ ականատես վկաները
խոսում եյին խստասիրտ մերկացնողների ցասկոտ լեզվով:

«Միայն իՍՆ Միության մեջ գոյություն ունի ազատ
և ստեղծագործող աշխատանք»:

«Հենվելով անձնական գիտողությունների վրա, հայտա-
բարում ենք, վոր «Բունի աշխատանքի» առասպելը հարկա-
վորվել և բուրժուազիային իր անեկանելի դրությունը ծած-
կելու համար»:

«Այն, ինչ վոր մենք դիտում ենք ամեն ուր, — դա այն
վոգեկորությունն ու լուրջ վերաբերմունքն ե, վորոնցով ամ-

իր ազգական կադմակերպությունների մեջ դաստիարակել
և պրոպանդան միլիտարիզմի վատթարագույն կողմերը
Ֆրանսիան այն յերկիրն է, վորը ներկայումս բռնել է ուս-
սական ցարիզմի տեղը Յեվրոպայում, յեվրոպական ժան-
դարմ է դարձել:

Չկա աշխարհիս յերեսին մի ֆաշիստական ուժիմ, վորը
պաշտպանություն չգտնի իմպերիալիստական Ֆրանսիայի
կողմից: Ֆրանսիան պաշտպանում է Պիսուդակու ուժիմը
Լեհաստանում, Ալեքսանդրի ուժիմը Յուգո-Սլավիայում,
գնդակահարությունները Հնդկաստանում, գլխատումները
Չինաստանում, պատժող եղսպեղիցիաների վայրագություն-
ները գաղութներում:

Ֆրանսիայի հիմնական դաշնակիցը ԽՍՀ Միությունն հետ
պատերազմ նախապատրաստելու գործում հանդիսանում են
Լեհաստանը և Ռումինիան: Այդ պետություններից յուրա-
քանչյուրը կապված է Ֆրանսիայի հետ ռազմական դաշնա-
գրով: Քիչ առաջ եր միայն, վոր իմպերիալիստական Ֆրան-
սիայի հովանավորությունը Լեհաստանի և Ռումինիայի ռազ-
մական դաշինքը, վորի սայրը ամբողջությամբ ուղղված է
Խորհրդային Միության դեմ, վերականգնել: Ֆրանսիան յե-
ռանդով մատակարարում է գնդացիներ, տանկեր, փող-
Լեհաստանին, Ռումինիային և Չեխո-Սլովակիային — ռազ-
մական արդյունաբերության համար:

Ամբողջ կապիտալիստական աշխարհը սրում է իր ճի-
րանները, վորպեսզի նորից ծվատե պրոլետարների մար-
մինը, սրում է իր զենքը Խորհրդային Միության դեմ կըռ-
վելու համար: Կապիտալիզմի յերկրների ռազմական արդյու-
նաբերությունը միակն է արդյունաբերության ճյուղերի
մեջ, վորտեղ գործազրկություն չկա Լեհաստանում ռազմա-
կան գործարաններում աշխատում են 65 հազար բանվոր-
ներ: Նրա ռազմական արդյունաբերության տարեկան պրո-
դուկցիան կազմում է մոտ 120 միլիոն ուրլի: Լեհաստանը
ունի 500-ից ավելի ռազմական սավառնակներ, մինչդեռ
1923 թվին ուներ 180 հատ, նորոգում է իր հրետանին
Ֆրանսիական թնդանոթներով, ռազմականացնում է իր բո-
լոր բնակչությունը: Նույն պատկերն ենք մենք տեսնում

Արեմուտքի մեր բոլոր սահմանակից յերկրներում: Կատա-
ղոնն պատերազմի յե պատրաստվում Ռումինիան, սպա-
ռազինվում է Չեխո-Սլովակիան, ռազմական փոխառու-
թյուններ է ստանում Ֆինլանդիան, ռազմականացնում է
իր ֆաշիստական յերիտասարդությունը Լատվիան:

Պարիզում վերջացավ ագրարային կոնֆերանսը, վորը քո-
ղարկված եր հաց ծախելու խոսքերով, ըստ եյություն պատ-
րաստում եր Խորհրդային Միության բլոկադան: «Ագրարա-
յին» (յերկրագործական) կոնֆերանսներ տեղի յեն ունեցել
նաև մի շարք այլ յերկրներում, ըստ վորում դրանց իսկա-
կան բնույթը չեն թագցնում իրենք, բուրժուական թերթերը,
վորոնք բերնից դուրս են թոցնում Խորհրդային Միու-
թյան դեմ պատրաստվող պատերազմի գաղտնիքները:

«Ընդհանուր խաղաղությունը սպառնացող վտանգը, —
ասել է ընկեր Մոլոտովը Խորհուրդների Համամիութենական
համագումարում, — ուժեղանում է և վոչ թե նվազում»:

ՀԱՍԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻԶՄԻ ՍՊԱՍԱՎՈՐՆԵՐԸ

Արդյունաբերական կուսակցության, ինչպես նաև մեն-
շելիկ - Ֆլ սասարարների և ինտերվենցիոնիստների դատը
առանձին բացորոշությամբ ցույց տվեց, թե վորչափ եյա-
կան և մոտիկ է նոր ինտերվենցիայի վտանգը Խորհրդային
Միության դեմ: Դասակարգային թշնամու բոլոր հույսերը
Խորհրդային իշխանության վերասերման մասին, նրա աշն
Խորհրդային իշխանության վերասերման մասին, նրա աշն
ակընկալությունները, թե աջ և «ձախ» ուղղիցիաները
կհաղթեն կուսակցության մեջ, և վոր ԽՍՀ Միության ներ-
սում կկազմակերպվի հակահեղափոխական հեղաշրջում —
այդ ամենը ողբ ցնդեցին սապնե պղծականների պիս: Հակա-
հեղափոխական ֆլասարարները՝ Գրոմանները և Սուխանով-
ները, Ռամզինները և Լարիչները, Կոնդրատյանները և Չա-
յանովները սկսեցին միակ յեղը գտնել ինտերվենցիայի մեջ,
բռնեցին Խորհրդային Միությունը արյունահեղ անելու և
ավերելու ճանապարհը:

Մենշևիկների հակահեղափոխական «Միութենական Բյու-
րոյի» անդամների դատի պատմական նշանակությունը կա-

յանում ե նրանում, վոր փայլուն կերպով այդ դատը մերկացնում և ուսական Ցերգիրքների թեկնածուներին, այդ քաղաքական սնանկներին, վորոնք դատի ժամանակ վոչ միայն ամաչում եյին խոսել բանվոր դասակարգի անունից, այլ և աշխատում եյին առհասարակ խոսափել «բանվոր» խոսքից...

Պրոլետարական դատարանի առջևից անցավ մենշևիկական հակահեղափոխական տականքների անփառունակ շարանը, վորը յերազում եր վերականգնել Խորհրդային Միության մեջ կապիտալիզմի կարգերը: Դա արանի առջևից անցան սոցիալ-դեմոկրատիայի վերջնականապես փրոդ բանակից ինտերվենցիոնիստները: Մեղադրյալների նստարանի վրա իսկապես նստած եյին վոչ թե այդ 14 մեղադրյալները (հայտնի մենշևիկներ) — պրոլետարական դատարանը դատում եր ամբողջ II ինտերնացիոնալը, այդ բոլոր Աբրամովիչներին և Դաներին, Հարվիններին, Վանդերվելդեյին, Կաուցկուն, վորոնք համաշխարհային կապիտալիզմի զննած շներն են հանդիսանում:

Պրոլետարական դատարանը դատում եր սոցիալիզմի թշնամիներին — ուսական և արտասահմանյան գիշատիչների վարձկան ծառաներին: Այն, ինչ վոր պարզվեց դատարանում և ինչ վոր խոստովանեցին իրենք մեղադրյալները, պրոլետարիատի համար անսպասելի չեւ: Մենշևիզմի ամբողջ պատմությունը մի անընդհատ շղթա յե դավաճանություններ և մատնություններ՝ բանվոր դասակարգի դեմ: Մասնակցություն առաջին ինտերվենցիային, սաբոտաժ և ֆլասարարություն, նախապատրաստություն նոր հակախորհրդային պատերազմի, շան հավատարիմ ծառայություն կապիտալին — սա յե ուսական և միջազգային մենշևիզմի ծրագիրը և պրակտիկան ամբողջ ժամանակ՝ Հոկտեմբերյան հեղափոխության հաղթանակից հետո:

Մենշևիկական դավադիրները ուզում եյին խեղդել արյան մեջ աշխարհիս առաջին պրոլետարական պետությունը:

Քաղցի և սովի կազմակերպիչները, բանվորական կոոպերացիան քայքայողները, հնգամյակը խախտողները, սոցիալ-ինտերվենցիոնիստ Սուխանովները, Գրոմանները, Իկով-

ները, Աբրամովիչները և Դաները յերազում եյին վերականգնել կապիտալիզմը մեր յերկրում: Նրանց իդյալներն եյին Ցերգիրքների և Զեյերինգների դադանակները, նրանց զենք պիտի ծառայային իմպերիալիզմի զորքերի սվինները: Սոցիալ-ինտերվենցիոնիստների դրոշը, գաղափարական ծրագիրը ըստ եյուլթյան հանդիսանում եյին Միլլեր և Լուկովիչ գեներալների մտրակները, Ռյաբուշինսկիների և Դենիսովների իշխանությունը:

Մեր յերկրի բանվոր դասակարգը իր ժամանակին վերջ տվեց սոցիալ-ինտերվենցիոնների ավերիչ գործնեյությունը: Աբրամովիչների, Գրոմանների, Սուխանովների և կոմպանիայի՝ հնգամյակը խանգարելու փորձին բանվոր դասակարգը, կոլխոզնիկները, բոլոր աշխատավորները պատասխանեցին սոցիալիստական արշավի տեպերի արագացումով, արգֆինսլանի լիակատար իրագործումով, կոմունիստական շարաթորյալներով՝ տրանսպորտին ոգնելու համար, մրցություն և հարվածայնություն նոր հոսանքով, նաև նրանով, վոր լավագույն պրոլետարները և կոլխոզնիկները մասսայորեն անցան կուսակցության շարքերը և աշխատավորներին համախմբեցին Լենինյան կուսակցության և նրա կենտրոնական կոմիտեյի շուրջը:

ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՇԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՃՈՒՄ Ե

Մենշևիկ-ինտերվենցիոնիստների դատը դարձավ դատ ամբողջ II ինտերնացիոնալի վրա, այն II ինտերնացիոնալի, վորը ոգնում ե բուրժուազիային՝ ջնջելու պրոլետարիատի հեղափոխական ավանգարդին:

Իսկ կապիտալ տերրորի թափը կապիտալիզմի յերկրներում վոչ մի ժամանակ այնչափ վայրագ չի յեղել, ինչպես վերջին տարիներս:

Սպիտակ տեղորի սոսկալի վիճակագրությունը դեռևս չի տալիս լիակատար թվեր, բայց այդ թվերն ել արդեն ցնցում են մարդկանց: Այսպես, որինակ, յեթե 1925-ից մինչև 1929 թիվը կապիտալիզմի յերկրներում բուրժուազիան սպանել ու չարչարել-տանջել ե հեղափոխական շարժման մաս-

նակցելու պատճառով 69 հազար մարդ, ապա միայն 1930 թվականի ընթացքում իմպերիալիզմը մահացրել, տանջել ու գնդակահարել է 160 հազարից ավելի մարդ: Մյուս կողմից, յեթե 1925 թվից մինչև 1929 թիվը մահվան պատժի յեն դատապարտվել 59 հազար մարդ, ապա միմիայն 1930 թվականում մահվան պատժ են ստացել ավելի քան 30 հազար մարդ: Տաժանակիր աշխատանքների տարիների թիվը սարսափ է ազդում: հեղափոխության համար պայքարողները միայն 1930 թվին դատապարտվել են 26,338 տարվա տաժանակիր աշխատանքի ի դիմաց անցած հնգամյակի 105,000 տարիների:

Իհարկի, վոչ մի հնարավորություն չկա վերջելու կապիտալիզմի դոհերի ճիշտ թիվը: Մի քանի յերկրներում առհասարակ չի կարելի իմանալ, թե յի՞րբ են մարդիկ ձերբակալվում, վճռոեղ են գտնվում նրանք, բանտում են արդյոք, թե՞ վաղուց են նրանց որը սևացրել... Այնպիսի յերկրներում, որինակ, ինչպես Գենտրոնական կամ Հարավային Ամերիկան ե, կալանավորվածների հետ շատ պարզ կերպով են վարվում: Նրանց ուղղակի գցում են ծովը՝ շնածկներին կերակրելու համար:

Հացադուլի միջոցով բողոքելու դեպքերը, վորոնց դիմում են քաղաքական բանտարկյալները, ամենից լավ են պատկերացնում սալիտակ տեռորի թափն ու չափը: Միմիայն 19 0 թ. կապիտ. յերկրներում ցուցակագրված են հացադուլի 111 դեպքեր, ի դիմաց 462 դեպքերի՝ վերջին հնգամյակում:

Բուրժուազիայի կատաղի տեռորին աշխատավորների կենսական պահանջների դեմ արվող հարվածներին պրոլետարիատը պատասխանում է հակահարվածներով: Պրոլետարիատի հեղափոխական կոիքները բուրժուազիայի դեմ ափսիսի և ավելի յեն սրվում, ավելի և ավելի մահացու յեն դառնում բուրժուազիայի համար: Աճում և ծավալվում է պրոլետարների մուտքը կոմունիստական կուսակցության մեջ, Գերմանիայի կոմունիստական կուսակցությունը մի քանի ամսվա ընթացքում 120.000 մարդուց բարձրացել է 170.000-ի: Առ 1-ն մայիսի նա յենթադրում է հասցնել իր անդամների թիվը 220 հազարի: Իտալիայում, վորտեղ վո-

չնչացնում են հեղափոխական շարժման լավագույն ներկայացուցիչներին, որեցոր ուժեղանում է կոմունիստների ազդեցությունը, ավելի և ավելի շատ կողմնակիցներ է դրավում բողոքիկները կուսակցությունը, Հնդկաստանի կոմունիստական կուսակցության վրա անգլիական ազատամիտ (լիբերալ) բուրժուազիան նայում է, վորպես «իմպերիալիզմի տիրապետության գերեզմանավորի» վրա:

Աճում են Չինաստանի Կարմիր Բանակի ջոկատները, ավելանում է Չինաստանի խորհրդային ռայոնների թիվը: Նույնիսկ Գոմինդանի գեներալները ստիպված են խոստովանելու, վոր Չինաստանի մի շարք նահանգներում «բոլոր բնակչությունը, սկսած յերեխաներից մինչև ծերունիները, դարձել են կոմունիստներ»:

Ամերիկուհի գրող Ադենա Մմիդլեյի ասելով, Չինաստանում ներկայումս կան ավելի քան 25 լավ կազմակերպված կարմիր բանակներ: Այդ բոլոր բանակների մեջ կան ընդամենը 150 հազար գյուղացիներ և բանվորներ և վորոշ քանակությամբ ինտելիգենտներ: Բացի այդ 150 հազար կարմիր զինվորներից, միլիոնավոր տղամարդիկ, կանայք և ջահններ միացած են ինքնապաշտպանության հեղափոխական կազմակերպությունների մեջ:

Մի քանի ռայոններում համարյա 4 տարվա ընթացքում գոյություն ունի կազմակերպված խորհրդային կառավարություն: Խորհրդային կառավարությունը բաց է թողնում իր սեփական դրամները...

Իմպերիալիստական մաժուլը նույնպես ստիպված է խոստովանել չինական կարմիր բանակի ահադին հաջողությունները: Որինակ, բուրժուական «Ֆրանկֆուրտեր ծայտունգ» լրագրում միայն այս որերս տպագրված եր մի հոդված, վորտեղ նկարագրված եր Չինաստանի Կարմիր բանակի հաղթություններից մեկը. — «Կարմիր բանակը ամբողջությամբ վոչնչացրել է նանկինցիների յերկու դիվիզիան, խիլ է 3 հազար հրացան, 20 գնդացի, չորս դաշտային թնդանոթ և 1000 գերի յի վերցրել»:

Նույն Մմիդլեյը ցույց է տալիս, վոր Չան-Կայ-Շիյի գլխավոր նկցուկներն են «կալվածատերերը, վաշխառուները և

այլ պարագիտները: Ժողովուրդը ատում է նրանց, վորպես ամենից ավելի վաճառվող ու յետադեմ տարրերի... Ժամանակակից Ձինաստանի պատմությունը գրվում է շախատավորների արյունով, վորոնց վերջնական հաղթությունը պարզ է ամենքի համար, վորովհետև այդ հաղթությունն անխուսափելի յեռ:

Հեղափոխական խոշոր գործադուլներ տեղի յեն ունենում նաև Գերմանիայում, Լեհաստանում, Ֆրանսիայում, Անգլիայում... Վարչավայի Պավիակ բանտի առաջ տեղի յեն ունենում խոշոր ցույցեր քաղաքական բանտարկյալներին ազատելու լոզունգով: Բեռլինի փողոցներում ամեն ոք արյունահեղ ընդհարումներ են լինում վոստիկանության հետ: Հետզհետե ավելի և ավելի յե մերկացվում սոցիալ-իմպերիալիստների դարձելի դերը, շարքային բանվորները հեռանում են ս.-դ. կուսակցությունից, վորտեղ նրանք գտնվում եյին մի քանի տասնյակ տարիների ընթացքում:

«Մենք, ավստրիական բանվորներս,—ասված է մի նամակում, վորի նմանները ամեն ոք տպագրվում են կոմունիստական մամուլի եջերում,— անդամ ենք Ավստրիական սոցիալ-դեմոկրատական բանվորական կուսակցության, կտրում ենք բոլոր գաղափարական և կազմակերպչական մեր կապը սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության հետ: Մենք մեր ամենամեծ սխալը համարում ենք այն, վոր այդքան յերկար ժամանակ մնացել ենք այն կուսակցության մեջ, վորը դավաճանում է պրոլետարիատի շահերին: Մենք ընդհատում ենք մեր բոլոր հարաբերությունը այդ կուսակցության հետ, վորը արգելք է հանդիսանում հեղափոխությանը և ծառայում է վորպես գործիք կապիտալիզմի համար: Մենք մտնում ենք Լենինի կուսակցության շարքերը, վորովհետև միակ ճանապարհը, վորը կազատե պրոլետարիատին կապիտալիզմից, դա այն ճանապարհն է, վորով ընթանում է խորհրդային Միության բանվոր դասակարգը,—ամբողջ աշխարհի կոմունիստական կուսակցությունների ճանապարհը: Ամենուրեք հասունանում են համաշխարհային հեղափոխության ուժերը: Ավելի ու ավելի յե ամրանում մեր յեղբայրական կուսակցությունների հեղինակությունը: Աճում է և

ընդարձակվում խորհրդային Միության հեղափոխիչ ազդեցությունը: խորհրդների յերկրի հաղթանակները բոլոր յերկրների, բոլոր ազգերի պրոլետարիատը դորակոչող, միավորող դրոշ է հանդիսանում: Արտասահմանյան յերկրների բանվորների հսկայական միջազգային պրոլետարական համերաշխությունը խորհրդային Միության պրոլետարների հետ արտահայտվում է ամեն ոք, ամեն ժամ—միտինգներում, գործադուլներում, ֆաբրիկաներում, հանքահորերում: Աւեն անգամ, յերբ բուրժուազիան խորհրդային Միության դեմ նոր կամպանիա յե կազմակերպում, արտասահմանյան պրոլետարիատի միլիոնավոր մասսաները նոր ուժով բարձրանում են խորհրդային Միության պաշտպանության: Աշխարհի ամենահեռավոր անկյուններում—Մադագասկարում, Հայիթիում, Աֆրիկայում, Բոռնեոյում, Սումատրայում, Յավայում, ամենուրեք, ուր բաբախում է պրոլետարների սիրտը, զորեղ կամպանիա յե ծավալվում պատերազմի կազմակերպման դեմ, պրոլետարական դիկտատուրան արյան մեջ խեղդելու նախապատրաստության դեմ:

Բոլոր յերկրների յեկաթուղայիններն ու նավաստիները հրաժարվում են խորհրդային Միության դեմ ուղղված բեռները բարձել: Քիմիական արդյունաբերության բանվորները հանդիսավոր խոստում են տալիս բնաջինջ անել թունավոր գազեր արտադրող ֆաբրիկաները, այն դեպքում յեթե բուրժուազիան բարձրանա պրոլետարական պետության դեմ: Ածխափորները խոստանում են անմիջապես դադարեցնել աշխատանքը հանքահորերում,—վոչ մի կտոր ածուխ ռազմական նպատակների համար—հնչում են նրանց կոչերը Հարավային Ուելսի, Ռուրի, Ֆրանսիայի քարածխային ռայոններում: Ամենուրեք կապիտալիստական ճնշողների դեմ խորհրդային Միության պաշտպանության հեղափոխական ֆրոնտ է կազմվում:

Իմպերիալիստական պատերազմի հրձիգների դեմ—հայտարարում են մեր դասակարգային յեղբայրները—կղաճախտերվանցիան կազմակերպողների դեմ:

Ֆրանսիայում վերջին խոշոր գործադուլների ժամանակ յեղան մի քանի դեպքեր, յերբ անկուսակցական

բանվորները ի պատասխան վոստիկանների սպառնալիքին զենք զործադրել, աղաղակում ելին «Էկեցցե Կարմիր բանակը», «Էկեցցե Խորհրդային Միությունը», «Էկեցցեն ուռա բանվորները»:

Պրոլետարական համերաշխության ղորեղ ալիք բարձրացավ մենշևիկ-ինտերվենցիոնիստների պրոցեսի ժամանակ: Փրանսիական բանվորները ի լուր ամբողջ աշխարհի հայտարարեցին, վոր հնգամյակի կատարումը նշանակում է Խորհրդային Միության մեջ կապիտալիզմը վերականգնելու բոլոր հույսերի վախճանը:

Հեղափոխական արիքունալը, ասում են Պարիզի բանվորները, դատեց ամբողջ յերկրորդ Ինտերնացիոնալը, և հենց յերկրորդ Ինտերնացիոնալն է այդ պրոցեսի գլխավոր մեղադրյալներից մեկը:

Գերմանական ձեռնարկության «Վորդիկ»-ի բանվորները, սոցիալ-ինտերվենտների գծով վոճրագործություններից դայրացած, առաջարկեցին Աբրամովիչին և Դանին ԽՍՀ Միության Գերագույն դատարանին հանձնել:

Ռեյնիգենդորֆի գործադուրկները, աշխատանքի բորսայում հավաքված միտինգում, յերգվեցին անդադար մերկացնել պրոլետարական դիկտատուրայի դեմ ուղղված ինտերվենտների վորոգայթները: Ամենուրեք աճում են և ընդարձակվում ԽՍՀ Միության բարեկամների ընկերության բջիջները: ԽՍՀ Միության բարեկամների ընկերության համաանգլիական կոնֆերենցիան Մանչեստրում մոտ որերս ընդունեց մի բանաձև, վորտեղ հայտարարում է, վոր «Վորջ աշխարհի բանվորները կբարձրանան Խորհրդային Միությունը սլաշտպանելու համար»:

«Անհրաժեշտ է, — ասված է բանաձևում, — մասնավորապես, Խորհրդային Միությունը իմպերիալիստների և նրանց սոցիալ ֆաշիստական համահարգների դավադրությունների դեմ պաշտպանելու պատրաստ անգլիական բանվորներից բանակ ստեղծել»:

Միջազգային պրոլետարական համերաշխությունը պատում է ստի և զրպարտության հաստ պատերը, այն ստի և զրպարտության, վորոնցով բուրժուազիան ձգտում է շրջա-

պատել մեր մեծ շինարարությունը: Այդ ուղղությամբ չափազանց ընդունելի, վոր սոցիալ-ինտերվենտների պրոցեսի ժամանակ Պարիզում, Բեռլինում, Բելգիայում շարժային սոցիալ-դեմոկրատները հայտարարություններ ելին տալիս և հայտնում, վոր միանգամայն խզում են բոլոր կապերը իրենց կուսակցությունների հետ:

«Մենք ինտերվենտների ձեռքերը կջախջախենք և գլուխները կկտրենք» — հայտնում ելին Մանչեստրի բանվորները:

Վոչ մի լիչ թե շատ խոշոր դեմոնստրացիա, վոչ մի գործադուր կապիտալիզմի յերկրներում չի լինում առանց այն, վոր ցուցարարների կարմիր դրոշների վրա չգծագրվեն Խորհրդային Միության պրոլետարիատի հետ համերաշխության լողունները: Խորհրդային Միության հաջողությունները ուրախացում են ամբողջ պրոլետարական աշխարհը:

ԴԵՊԻ ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆ ԲՐԻԳԱԴՆԵՐԸ! ԴԵՊԻ ԿՈԼԻՈՉՆԵՐԸ!

Իհարկե, այս ընդհանուր հաջողություններով բավարարվել չի կարելի, յերկիրը պահանջում է վորջ ֆրոնտով ծավալվող առաջխաղացության գորեղացման տեմպեր: Ահա թե ինչու մայիս մեկի տոնումը մենք պիտի ոգտագործենք սոցիալիստական շինարարության առավել ծավալման, հաղթական առաջխաղացության ել ալել արագացման ու ապահովման համար:

Մայիս 1-յան որերին — բոլոր բանվորները դեպի բրիգադները: Ձկա, չի կարող լինել վոչ մի կուսքիջ, վոչ մի գյուղի կոմունիստ, վորոնք որեցոր մանրամասնորեն չբացատրեն չքավոր-միջակ մասսաներին կոլխոզային շարժման խոշորագույն շահերը: Դեպի կոլխոզները! այս լողունգը պետք է անընդհատ, համառ բացատրանքով տարածվի աշխատավոր գյուղացիության մեջ, քանի վոր կոլխոզները կարող են կառուցվել միայն կամավորական հիմունքներով:

Խորհրդային Միության պրոլետարիատը կարմիր տարեգարձները նիշում է արդֆինպլանների ավելի համառ գրոհով: Մայիսի 1-ին պետք է բարձրացնել բոլոր յետաձևաց

նյուզները, պետք է ամեն կերպ աջակցել և ընդարձակել ձեռնարկություններում միջանցուկ հարվածային բրիգադներին փորձը:

Մայիսի 1-ին պետք է այնպիսի դրություն ստեղծել, վորպեսզի վոչ մի պրոլետար, վոչ մի բանվորուհի, վոչ մի ծառայող հարվածային բրիգադից դուրս չմնա:

Մայիս 1-յան ուրբին տրանսպորտի ճեղքվածքների հանդեպ պետք է զորակոչել տրանսպորտի բոլոր աշխատողներին ճեղքվածքների դեմ պայքարելու համար: Հարկավոր է ամեն կերպ աջակցել և ընդլայնել Ողեսսայի նավահանգստի բեռնակիրների փորձը, վորոնք տրանսպորտին ոգնություն են դալիս, ստեղծելով միջանցուկ հարվածային բրիգադներ: Պետք է այնպիս անել, վորպեսզի յերկաթուղային հանգույցներին մեկի ինժեներների և տեխնիկների բրիգադի փորձը, վորոնք զորակոչել են իրենց տրանսպորտի ճեղքվածքը լիկվիդացիայի յենթարկելու համար, տրանսպորտի ճեղքվածքը լիկվիդացիայի յենթարկելու կամավորներ հավաքելու համար, այդ փորձը գործադրվի Միություն բոլոր ռայոնների ձեռնարկություններում:

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մինչև մայիսի 1-ը ֆաբրիկում, կոլխոզում, շինարարություն մեջ, բարձրագույն կրթական հիմնարկություններում անհրաժեշտ է բարձրացնել ինտերնացիոնալ աշխատանքի վորակը, հավաքելով և կրթելով մասսաները Լենինյան ազգային քաղաքականության վորդով: Մայիս 1-յան ուրբին անհրաժեշտ է ծայր աստիճանի ուժեղացնել միջազգային կարնավալների, գյուղերում միջազգային հավաքույթների, միջազգային շերտերի ցանքսի, մասսայական միջազգային միտինգների հրավերի պրակտիկան: Մեր ամբողջ մասսայական աշխատանքը պետք է ուղղված լինի Լենինյան ազգային քաղաքականության մեկնությունը, վճռականապես պայքար մղվի մեծապետական շովինիզմի, իբրև գլխավոր վտանգի, և տեղական նացիոնալիզմի ու անտիսեմիտիզմի դեմ: Դրա հետ միասին անհրաժեշտ է ամբողջ մասսայական-դաստիա-

րակչական աշխատանքի մեջ,—ավելի, քան մինչև որս,—արտացոլել պրոլետարիատի միջազգային դասակարգային համերաշխության նշանակությունը իՍՅՄ դեմ պատրաստվող իմպերիալիստական պատերազմի դեմ պայքարելու գործում:

Այդ աշխատանքի ուժեղացման անհրաժեշտությունը ճանաչվել է ՀԿԿ (Բ) 16-րդ համագումարում, վորը ընդգծել է մասսայական միջազգային ագիտացիոն պրոպագանդիստական աշխատանքի անբավարար վիճակը:

Մասսայական միջազգային աշխատանքի բովանդակության մեջ հիմնական պետք է հանդիսանա իՍՅ Միություն սոցիալիստական շինարարության հաջողությունների պրոպագանդը, կապիտալիստական, գաղութային և կիսագաղութային յերկրների դասակարգային պայքարի կոնկրետ փաստերի մեկնությունն ու ուսումնասիրությունը, համաշխարհային պրոլետարիատի հեղափոխական շարժման աճը և վերելքը, հակադրելով սոցիալիստական հնգամյակի նվաճումները կապիտալիզմի աճող համաշխարհային տնտեսական կրիզիսին:

Մայիսի մեկյան ուրբին պետք է ել ավելի թափով ձեռնարկել տեխնիկային տիրանալու:

«Այդ գործը,—ասում եր ընկ. Ստալինը տնտեսավարների ժողովում,— իհարկե դյուրին չէ, բայց միանգամայն իրագործելի յե:

Գիտությունը, տեխնիկական փորձը, գիտելիքները, այս բոլորը հնարավոր է ձեռք բերել: Այսօր այդ բոլորը չկա, իսկ վաղը կլինի: Գլխավորը կայանում է նրանում, վորպեսզի բուռն բոլշևիկական ցանկություն ունենանք տիրելու տեխնիկային, տիրելու արտադրության գիտությանը: Բուռն ցանկության դեպքում կարելի յե ամեն ինչ անել, կարելի յե հաղթահարել ամեն ինչ»:

Տեխնիկային տիրելու պայքարի համար պետք է ոգտագործել մայիս 1-յան ցույցերը, փողոցը, ցուցարարների գորայուների յերթը, մայիս 1-յան յերեկույթները, աղումրները, կինոները, թատրոնները:

Պետք է այնպիսի վիճակ ստեղծել — վորպեսզի յուրաքանչյուր ֆաբրիկում, յուրաքանչյուր գործարանում, սով-

հյուղերը, պետք է ամեն կերպ աջակցել և ընդարձակել ձեռնարկություններում միջանցուկ հարվածային բրիգադներին փորձը:

Մայիսի 1-ին պետք է այնպիսի դրուժյուն ստեղծել, վորպեսզի վոչ մի պրոլետար, վոչ մի բանվորուհի, վոչ մի ծառայող հարվածային բրիգադից դուրս չմնա:

Մայիս 1-յան ուրբերին տրանսպորտի ճեղքվածքների հանդեպ պետք է դորակոչել տրանսպորտի բոլոր աշխատողներին ճեղքվածքների դեմ պայքարելու համար: Հարկավոր է ամեն կերպ աջակցել և ընդլայնել Ուղեսայի նավահանգստի բեռնակիրների փորձը, վորոնք տրանսպորտին ոգնության են գալիս, ստեղծելով միջանցուկ հարվածային բրիգադներ: Պետք է այնպիսի անել, վորպեսզի յիդակթուղային հանգույցներին մեկի ինժեներների և տեխնիկների բրիգադի փորձը, վորոնք դորակոչել են իրենց տրանսպորտի ճեղքվածքը լիկվիդացիայի յենթարկելու համար, տրանսպորտի ճեղքվածքը լիկվիդացիայի յենթարկելու կամավորներ հավաքելու համար, այդ փորձը գործադրվի Միության բոլոր ռայոնների ձեռնարկություններում:

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մինչև մայիսի 1-ը ֆաբրիկում, կոլխոզում, շինարարության մեջ, բարձրագույն կրթական հիմնարկություններում անհրաժեշտ է բարձրացնել ինտերնացիոնալ աշխատանքի վորակը, հավաքելով և կրթելով մասսաները Լենինյան ազգային քաղաքականության վորգով: Մայիս 1-յան ուրբերին անհրաժեշտ է ծայր աստիճանի ուժեղացնել միջազգային կարնավալների, հյուղերում միջազգային հավաքույթների, միջազգային շերտերի ցանքսի, մասսայական միջազգային միտինգների հրավելի պրակտիկան: Մեր ամբողջ մասսայական աշխատանքը պետք է ուղղված լինի Լենինյան ազգային քաղաքականության մեկնությանը, վճռականապես պայքար մղվի մեծապետական շովինիզմի, իբրև գլխավոր վտանգի, և տեղական նացիոնալիզմի ու անտիսեմիտիզմի դեմ: Դրա հետ միասին անհրաժեշտ է ամբողջ մասսայական-դաստիա-

րակչական աշխատանքի մեջ, — ավելի, քան մինչև որս, — արտացոլել պրոլետարիատի միջազգային դասակարգային համերաշխության նշանակությունը ԽՍՀՄ դեմ պատրաստվող իմպերիալիստական պատերազմի դեմ պայքարելու գործում:

Այդ աշխատանքի ուժեղացման անհրաժեշտությունը ճանաչվել է ՀԿԿ (Բ) 16-րդ համագումարում, վորը ընդգծել է մասսայական միջազգային ադիտացիոն պրոպագանդիստական աշխատանքի անբավարար վիճակը:

Մասսայական միջազգային աշխատանքի բովանդակության մեջ հիմնական պետք է հանդիսանա ԽՍՀ Միության սոցիալիստական շինարարության հաջողությունների պրոպագանդը, կապիտալիստական, գաղութային և կիսագաղութային յիդկրների դասակարգային պայքարի կոնկրետ փաստերի մեկնությունն ու ուսումնասիրությունը, համաշխարհային պրոլետարիատի հեղափոխական շարժման աճը և վերելքը, հակադրելով սոցիալիստական հնգամյակի նվաճումները կապիտալիզմի աճող համաշխարհային անտեսական կրիզիսին:

Մայիսմեկյան ուրբերին պետք է ել ավելի թափով ձեռնարկել տեխնիկային տիրանալու:

«Այդ գործը, — ասում եր ընկ. Ստալինը անտեսավարների ժողովում, — իհարկե դյուրին չէ, բայց միանգամայն իրագործելի յե:

Գիտությունը, տեխնիկական փորձը, գիտելիքները, այս բոլորը հնարավոր է ձեռք բերել: Այսօր այդ բոլորը ՀԿ, իսկ վաղը կլինի: Գլխավորը կայանում է նրանում, վորպեսզի բոլոր բոլշևիկական ցանկություն ունենանք տիրելու տեխնիկային, տիրելու արտադրության գիտությանը: Բոլոր ցանկության դեպքում կարելի յէ ամեն ինչ անել, կարելի յէ հաղթահարել ամեն ինչ»:

Տեխնիկային տիրելու պայքարի համար պետք է ոգտագործել մայիս 1-յան ցույցերը, փողոցը, ցուցարարների գորայունների յերթը, մայիս 1-յան յերեկույթները, ակումբները, կինոները, թատրոնները:

Պետք է այնպիսի վիճակ ստեղծել — վորպեսզի յուրաքանչյուր ֆաբրիկում, յուրաքանչյուր գործարանում, սով-

խողում, մեքենատրակտորային կայանում և կոլխոզում հասկանան, վոր «վերակառուցման շրջանում տեխնիկան և ամեն ինչ վորոշում» (Ստալին)։

«Անցյալում մենք չունեցինք,—ասում և ընկ. Ստալինը,— և չեցինք կարող ունենալ հայրենիք։ Սակայն այժմ, յերբ մենք խորտակեցինք կապիտալիզմը և բանվորական իշխանություն ունենք, մենք ունենք հայրենիք և մենք կապալապանենք այդ հայրենիքի անկախությունը։ Ուղղում եք, արդո՞ք, վոր սոցիալիստական շինարարությունը հաղթված լինի և կորցնի իր անկախությունը։

Սակայն, յեթե դուք այդ չեք ցանկանում, մենք պետք և ամենակարճ ժամանակամիջոցում լիկվիդացիայի յենթարկենք նրա յետաֆուգությունը և դարդացենք սոցիալիստական անտեսության շինարարության գործում իսկական բոլշևիկական տեմպեր։ Այլ ուղիներ չկան։ Ահա թե ինչու լենինը Հոկտեմբերի որերին ասում եր՝ «կամ մահ, կամ անցնել և գերազանցել առաջավոր կապիտալիստական յերկրները»։

«Մենք յետ եք ֆուգել,— նշում և ընկ. Ստալինը,— առաջավոր յերկրներից 50—100 տարով։ Մենք այդ տարածությունը պետք և կորենք 10 տարվա ընթացքում. կամ մենք կկատարենք այդ, կամ մեկ վոտնատակ կանեն»։

ՄԵՆՔ ԿՈՓՈՒՄ ԵՆՔ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒՅՑՈՒՆԸ

Մայիս 1-յան որերին Խորհրդային Միության աշխատավորները պետք և ավելի ուժեղ, ավելի համառ պայքարեն սոցիալիստական առաջխաղացության տեմպերի համար։ Այդ մեկ թեղադրում են ամբողջ աշխարհի պրոլետարական հեղափոխության շահերը, քանի վոր այն, ինչ վոր անում և ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգը, ամբողջ աշխարհի բանվոր դասակարգի գործն և հանդիսանում։

«ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգը համաշխարհային բանվոր դասակարգի մի մասն և հանդիսանում։ Մենք հաղ-

թեցինք վոր միայն ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգի ջանքերով, այլ և շնորհիվ համաշխարհային բանվոր դասակարգի ոգնություն։ Առանց այդպիսի ոգնության մեկ վաղուց արդեն կտցահարած կլինեցին... Ինչո՞ւ համար և պաշտպանում մեկ միջազգային պրոլետարիատը, ինչո՞ւ. յենք արժանի այդ ոգնությունը։ Նրա համար, վոր մենք առաջինը կովի նետվեցինք կապիտալիզմի դեմ։ Մենք առաջինը հաստատեցինք բանվորական իշխանություն, մենք առաջինը սկսեցինք սոցիալիզմ կառուցել։ Նրանով, վոր մենք կատարում ենք այնպիսի մի գործ, վորի հաջողությունը կհեղաշրջի վողջ աշխարհը և կազատագրի ամբողջ բանվոր դասակարգը» (Ի. Ստալին)։

Մայիս 1-յան որերին, պրոլետարիատի միջազգային համերաշխության որերին դեռ կապիտալիզմի լծի տակ հեծող յերկրները պրոլետարիատը, վողուց դուրս գալով սահմաններից այն կողմը, դիմում և մեր յերկրը, պրոլետարական դիկտատուրայի յերկրը բանվորներին, կոլխոզնիկներին, աշխատավորներին, կոչ անելով —

«Զթուլացնել սոցիալիստական առաջխաղացության տեմպերը! Աշխուժ հսկել թշնամուն, փնտարարին, կուլակին, անողոր պայքարել յետաֆուգության դեմ, տիրել տեխնիկային, բարձրացնել յուրաքանչյուր ֆաբրիկի, կոլխոզի, հանքափորի աշխատանքի վորակը! Ամրապնդել սովխոզները — հացահատիկի, մսի, բամբակի, մորթու այդ սոցիալիստական ֆաբրիկները! Կազմակերպվեցեք Կուսուխտական կուսակցության շուրջը, համատարած կոլեկտիվացման ավարտման և դրա հիման վրա վերջին շահագործող դասակարգի—կուլակության լիկվիդացիայի համար! Ձեզ ղիտում են, ձեզանով լակուության լիկվիդացիայի համար! Զեզ ղիտում են աշխատահիանում են համայն աշխարհի, բոլոր յերկրների աշխատավորները! Զեր հաջողությունները — ամբողջ աշխարհի պրոլետարիատի հաջողություններն են! Ուժեղացե՛ք խորհրդների պաշտպանությունը! Ուսումնասիրեցե՛ք ռազմական գործը! Ավարտեցե՛ք սոցիալիստական եկոնիմիկայի հիմքի կառուցումը! Իսկ մենք, մեր կողմից, ավելի կգործադրենք հեղափոխական կոնֆուրը բուրժուազիայի դեմ, ավելի մեծ թափով կաշխատենք պրոլետարական հեղափոխության մերձեցումը արագացնել!»

խողում, մեքենատրակտորային կայանում և կոլխոզում հասկանան, վոր «վերակառուցման շրջանում տեխնիկան և ամեն ինչ վորոշում» (Ստալին)։

«Անցյալում մենք չունեցինք, —ասում և ընկ. Ստալինը, — և չեցինք կարող ունենալ հայրենիք։ Սակայն այժմ, յերբ մենք խորտակեցինք կապիտալիզմը և բանվորական իշխանություն ունենք, մենք ունենք հայրենիք և մենք կաշտպանենք այդ հայրենիքի անկախությունը։ Ուզում եք, արդո՞ք, վոր սոցիալիստական շինարարությունը հաղթված լինի և կորցնի իր անկախությունը։

Սակայն, յեթե դուք այդ չեք ցանկանում, մենք պետք և ամենակարճ ժամանակամիջոցում լիկվիդացիայի յենթարկենք նրա յետամնացությունը և զարգացնենք սոցիալիստական տնտեսության շինարարության գործում իսկական բոլշևիկական տեմպեր։ Այլ ուղիներ չկան։ Ահա թե ինչու լենինը Հոկտեմբերի որերին ասում եր՝ «կամ մահ, կամ անցնել և գերազանցել առաջավոր կապիտալիստական յերկրները»։

«Մենք յետ ենք մնացել, — նշում և ընկ. Ստալինը, — առաջավոր յերկրներից 50—100 տարով։ Մենք այդ տարածությունը պետք և կտրենք 10 տարվա ընթացքում. կամ մենք կկատարենք այդ, կամ մեզ վոտնատակ կանեն»։

ՍԵՆՔ ԿՈՓՈՒՄ ԵՆՔ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈՒՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մայիս 1-յան որերին Խորհրդային Միության աշխատավորները պետք և ավելի ուժեղ, ավելի համառ պայքարեն սոցիալիստական առաջխաղացության տեմպերի համար։ Այդ մեզ թեղադրում են ամբողջ աշխարհի պրոլետարական հեղափոխության շահերը, քանի վոր այն, ինչ վոր անում և ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգը, ամբողջ աշխարհի բանվոր դասակարգի գործն և հանդիսանում։

«ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգը համաշխարհային բանվոր դասակարգի մի մասն և հանդիսանում։ Մենք հաղ-

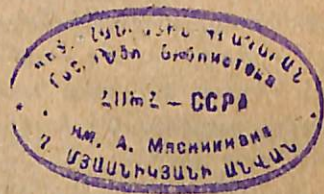
թեցինք վոր միայն ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգի ջանքերով, այլ և շնորհիվ համաշխարհային բանվոր դասակարգի ոգնություն։ Առանց այդպիսի ոգնություն մեզ վաղուց արդեն կտցահարած կլինեին... Ինչու համար և պաշտպանում մեզ միջազգային պրոլետարիատը, ինչու. յենք արժանի այդ ոգնությունը։ Նրա համար, վոր մենք առաջինը կովի նետվեցինք կապիտալիզմի դեմ։ Մենք առաջինը հաստատեցինք բանվորական իշխանություն, մենք առաջինը սկսեցինք սոցիալիզմ կառուցել։ Նրանով, վոր մենք կատարում ենք այնպիսի մի գործ, վորի հաջողությունը կհեղաշրջի վորջ աշխարհը և կազատագրի ամբողջ բանվոր դասակարգը» (Ի. Ստալին)։

Մայիս 1-յան որերին, պրոլետարիատի միջազգային համերաշխության որերին դեռ կապիտալիզմի լծի տակ հեծող յերկրներին պրոլետարիատը, փողոց գուրս գալով սահմաններից այն կողմը, դիմում և մեր յերկրի, պրոլետարական դիկտատուրայի յերկրի բանվորներին, կոլխոզնիկներին, աշխատավորներին, կոչ անելով —

«Զթուլացնել սոցիալիստական առաջխաղացության տեմպերը! Աշխուրջ հսկել թշնամուն, փաստարբին, կուլակին, անողոր պայքարել յետամնացության դեմ, տիրել տեխնիկային, բարձրացնել յուրաքանչյուր ֆաբրիկի, կոլխոզի, հանքափորի աշխատանքի վորակը! Ամբասնդել սովխոզները — հացահատիկի, մսի, բամբակի, մորթու այդ սոցիալիստական ֆաբրիկները! Կազմակերպվեցեք Կուժուխտական կուսակցության շուրջը, համատարած կուլեկտիվացման ավարտման և դրա հիման վրա վերջին շահագործող դասակարգի — կուլակության լիկվիդացիայի համար! Ձեզ դիտում են, ձեզանով լակություն լիկվիդացիայի համար! Զեզ դիտում են, ձեզանով հիանում են համայն աշխարհի, բոլոր յերկրների աշխատանքի հաջողությունները! Զեզ հաջողությունները — ամբողջ աշխարհի պրոլետարիատի հաջողություններն են! Ուժեղացե՛ք խորհրդների պաշտպանությունը! Ուսումնասիրեցե՛ք ռազմական գործը! Ավարտեցե՛ք սոցիալիստական եկոնիմիկայի հիմքի կառուցումը! Իսկ մենք, մեր կողմից, ավելի կգործադրենք հեղափոխական կոնֆլեկտ բուրժուազիայի դեմ, ավելի մեծ թափով կաշխատենք պրոլետարական հեղափոխության մերձեցումը արագացնել»!

Մայիսի 1-ին բոլոր յերկրներ զբոլետարները ցույցի կելնեն ըողնիկական կուսակցութիւնների լոգունգների տակ,—նրանք կցուցադրեն իրենց պատրաստակամութիւնը դուրս գալ ԽՍՀ Միութեան, սոցիալիզմի և պրոլետարիատի դիկտատուրայի պաշտպանութեան, մարդկութեան համար անարգ կապիտալիստական սիստեմի վերջնական բնաջնջման համար մարտնչելու:

Համաշխարհային հեղափոխութեան հաղթանակը մոտ է: Մայիս 1-ի որը Խորհրդային Միութեան պրոլետարիատը կապիտալիստական յերկրների սահմաններից, սոցիալ ֆաշիստների, դավաճանների, ինտերվենցիոնիստ սոցիալ-դեմոկրատների գլխների վրայով կհաղորդեն իրենց արտասահմանյան յեղբայրներին ջերմագին վողջույն և համաշխարհային Հոկտեմբերի մոտալուտ հաղթութեան անհողողող հավատ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ճշնաժամի հարվածների տակ	Եջ 4
Մեր պատմական հաղթանակների ճամբին	17
Ինտերվենցիայի սպառնալիքը մեծանում է	26
Համաշխարհային իմպերիալիզմի սպասավորները	29
Պրոլետարական հեղափոխութիւնը աճում է	31
Դեպի հարվածային բրիգադները, դեպի կոլսոգները	37
Լենինյան աղբային քաղաքականութիւնը	38
Մենք կովում ենք համաշխարհային հեղափոխութիւնը	40

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0209011

20 407.

17148

Цена 20 коп

О. П. д.

ЗУБОВ

Перед победой
усилим борьбу

(1-ое мая 1931)

(Перевод с русского)

На армянском языке

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СССР
Москва, центр. Никольская, 10.

9(47)

9-91